

Brüssel, 30. november 2015
(OR. en)

14536/15

Institutsioonidevaheline
dokument:
2015/0225 (COD)

EF 209
ECOFIN 918
SURE 38
CODEC 1584

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik/Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta – <i>Eesistujariigi kompromisstekst</i>

Delegatsioonidele edastatakse eesistujariigi kolmas kompromisstekst eespool nimetatud ettepaneku kohta.

Teise kompromissettepanekuga (ST 14496/15) võrreldes uus tekst on esitatud **paksus allajoonitud kirjas** ning väljajäetud tekst on märgitud nurksulgudes ja punktiiriga [...].

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Väärtpaberistamised on hästi toimivate finantsturgude oluline komponent, kuna need aitavad mitmekesistada krediidasutuste ja investeerimisühingute rahastamise ja riskide hajutamise allikaid ning vabastada regulatiivset kapitali, mida saab siis täiendava laenuandmise toetuseks ümber paigutada. Lisaks luuakse väärtpaberistamistega krediidasutustele ja investeerimisühingutele ning teistele turuosalistele täiendavad investeerimisvõimalused, võimaldades seeläbi portfelli hajutada ning lihtsustada rahastamise jõudmist ettevõtjate ja eraisikuteni nii liikmesriikide sees kui ka kogu liidus piiriüleselt. Sellise kasu mõõtmisel tuleks siiski võtta arvesse sellega kaasneda võivaid kulusid. Nagu oli näha 2007. aasta suvel alanud finantskriisi alguses, kujunes väärtpaberistamise turgude ebasobiv tegevus märkimisväärseks ohuks finantssüsteemi usaldusväärsele, seda eelkõige ülemäärase finantsvõimenduse, läbipaistmatute ja keeruliste struktuuride tõttu, mis muutsid hinnakujunduse problemaatiliseks, ning mehaanilise tuginemise tõttu välisreitingutele või kuna investorite ja väärtpaberistamise tehingu algatajate huvid ei kattunud („esindusriskid”).

¹ ELT C 68, 6.3.2012, lk 39.

- (2) Viimastel aastatel on väärtpaberistamiste maht jäänud liidus kriisieelsele kõrgajale alla mitmel põhjusel, sealhulgas selliste tehingutega kaasneva üldise maine pärast. Väärtpaberistamise turgude taastamine peaks põhinema nõuetekohastel ja usaldusväärsetel turutavadel, et ennetada finantskriisi vallandanud olukorra kordumist. Selleks on määruses [väärtpaberistamise määrus] sätestatud üldise väärtpaberistamisraamistiku olulised punktid koos konkreetsete kriteeriumidega, mille abil teha kindlaks lihtsad, läbipaistvad ja standarditud väärtpaberistamised (edaspidi „standardväärtpaberistamised”) ning järelevalvesüsteem, mille abil kontrollida nende kriteeriumide nõuetekohast kohaldamist väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite, emitentide ja institutsionaalsete investorite poolt. Peale selle kehtestatakse määrusega [väärtpaberistamise määrus] kõigile finantsteenuste sektoritele rida nõudeid riski säilitamise, hoolsuskohustuse ja avalikustamise kohta.
- (3) Kooskõlas määruse [väärtpaberistamise määrus] eesmärkidega tuleks määrusega (EL) nr 575/2013 väärtpaberistamise algatajast, sponsorist või investorist krediitiasutustele ja investeerimisühingutele kehtestatud regulatiivseid kapitalinõudeid muuta, et võtta asjakohaselt arvesse standardväärtpaberistamiste konkreetseid tunnuseid ning kõrvaldada finantskriisi käigus ilmnunud puudujäägid raamistikus, eelkõige mehaaniline tuginemine välisreitingutele, ülemäära madalad riskikaalud kõrge reitinguga väärtpaberistamisserieate puhul ja vastupidiselt liiga kõrged riskikaalud madala reitinguga seeriade puhul ning ebapiisav riskitundlikkus. Baseli pangajärelevalve komitee avaldas 11. detsembril 2014 dokumendi „Väärtpaberistamisraamistiku läbivaatamine” (edaspidi „läbivaadatud Baseli raamistik”), kus esitatakse eri muudatused väärtpaberistamise regulatiivse kapitali nõuetes, et kõrvaldada just nimetatud puudujäägid. Määruse (EL) nr 575/2013 muudatustes tuleks läbivaadatud Baseli raamistiku sätteid arvesse võtta.

- (4) Määruse (EL) nr 575/2013 kohased väärtpaberistamise positsioonide kapitalinõuded tuleks kõigi krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul arvutada samade arvutusmeetodite alusel. Alustuseks ja selleks, et lõpetada mehaaniline tuginemine välisreitingutele, peaks krediidasutus või investeerimisühing arvutama regulatiivsed omavahendite nõuded ise juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on luba kasutada sisereitingute meetodit seoses sama liiki positsioonidega, kui need on väärtpaberistamise aluseks, ning saab arvutada regulatiivsed kapitalinõuded seoses aluspositsioonidega, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud („ K_{IRB} ”), kasutades igal juhu puhul konkreetseid eelnevalt määratletud sisendeid, mida kasutatakse järelevalveasutuse määratud valemi raames. Väärtpaberistamise välisreitingute meetodit peaksid siis saama kasutada krediidasutused ja investeerimisühingud, kes ei või seoses oma vastavate väärtpaberistamise positsioonidega sisereitingute meetodit kasutada. Välisreitingute meetodi alusel tuleks kapitalinõuded määrata väärtpaberistamisseeriatele nende välisreitingu alusel. Kui kahte esimest meetodit ei saa kasutada või kui välisreitingute meetodi kasutamise tõttu ei vastaks regulatiivsed kapitalinõuded aluspositsioonide krediidiriskile, peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud saama kohaldada standardmeetodit, mis peaks tuginema järelevalveasutuse määratud valemile, kasutades sisendina krediidiriski suhtes kohaldatava standardmeetodi alusel arvutatud kapitalinõudeid seoses aluspositsioonidega, nagu need ei oleks olnud väärtpaberistatud („ K_{SA} ”).

- (5) Esindus- ja mudeliriskid on väärtpäberistamise puhul valdavamad kui muude finantsvarade puhul ning need tekitavad teataval määral ebakindlust väärtpäberistamise kapitalinõuete arvutamisel isegi siis, kui kõiki asjakohaseid riskitegureid on arvesse võetud. Selleks et kajastada neid riske adekvaatselt, tuleks määrust (EL) nr 575/2013 muuta, et kehtestada riskikaalu alampiir 15 % kõigile väärtpäberistamise positsioonidele.
- Edasiväärtpäberistamised seevastu on märksa keerukamad ja suurema riskiga, seepärast tuleks nende positsioonide puhul kasutada konservatiivsemat regulatiivse kapitali arvutamist ja kohaldada riskikaalu alampiiri 100 %.
- (6) Krediidiasutustel ja investeerimisühingutel ei peaks olema kohustust kohaldada kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluva positsiooni suhtes suuremat riskikaalu kui see, mida kohaldataks, kui ta omaks aluspositsioone otse, seega peegeldades krediidikvaliteedi parandamisest saadavat kasu, mida kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid saavad väärtpäberistamise struktuuris madalamatest seeriast. Seepärast tuleks määrusega (EL) nr 575/2013 kehtestada nn aluspositsioonide arvessevõtmise meetod, mille kohaselt tuleks teatavate tingimuste alusel määrata väärtpäberistamise kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvatele positsioonidele maksimaalne riskikaal, mis võrdub aluspositsioonide suhtes kohaldatava riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaaluga, ja selline meetod peaks olema kasutatav sõltumata sellest, kas asjaomane positsioon on reitinguga või mitte ning sõltumata aluspositsioonide kogumi suhtes kohaldatavast meetodist (standardmeetod või sisereitingute meetod).
- (7) Kehtiva raamistikuga on sellistele krediidiasutustele ja investeerimisühingutele ette nähtud maksimaalsete riskiga kaalutud varade üldine ülempiir, kes saavad aluspositsioonide kapitalinõuded arvutada vastavalt sisereitingute meetodile, nagu ei oleks neid positsioone väärtpäberistatud (K_{IRB}). Kuna väärtpäberistamisega vähendatakse aluspositsioonidega seotud riski, peaksid seda ülempiiri saama kasutada kõik väärtpäberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidiasutused ja investeerimisühingud sõltumata väärtpäberistamise positsioonide regulatiivsete kapitalinõuete arvutamisel kasutatud meetodist.

- (8) Nagu Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) märkis oma 2015. aasta juuli aruandes kvalifitseeruvate väärtpaberistamiste kohta,² kinnitavad makseviivitusi ja kahjusid käsitlevad empiirilised tõendid, et finantskriisi ajal olid lihtsate, läbipaistvate ja standarditud väärtpaberistamiste tulemusnäitajad muude väärtpaberistamiste tulemustest paremad, mis tuleneb lihtsate ja läbipaistvate struktuuride kasutamisest ning standardväärtpaberistamise usaldusväärsetest tavadest, mistõttu on krediidi-, operatsiooni- ja esindusriskid väiksemad. Seepärast on asjakohane muuta määrust (EL) nr 575/2013, et kehtestada piisavalt riskitundlik kalibreerimine standardväärtpaberistamiste puhul EBA aruandes soovitatud viisil, mis eelkõige tähendab kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate positsioonide puhul madalamat riskikaalu alampiiri (10 %).
- (9) Regulatiivse kapitali arvutamisel tuleks määruuses (EL) nr 575/2013 standardväärtpaberistamiste määratlust piirata väärtpaberistamistega, kus aluspositsioonide omandiõigus kantakse üle väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale („traditsioonilised väärtpaberistamised”). Samas peaks krediidiasutustel ja investeerimisühingutel, kes säilitavad kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid sünteetilistes väärtpaberistamises, mis on tagatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) antud laenude aluspositsioonide kogumiga, olema lubatud kohaldada selliste positsioonide suhtes madalamaid – standardväärtpaberistamise suhtes kohaldatavaid – kapitalinõudeid, kui neid tehinguid käsitatakse teatavate rangete kriteeriumide alusel kvaliteetsetena. Kui selliste sünteetiliste väärtpaberistamiste kogumil on liikmesriigi keskvalitsuse või keskpanga või [...] **tugi**üksuse [...] garantii või edasigarantii, ei piira määruse (EL) nr 575/2013 kohaselt nende puhul kasutatav standardväärtpaberistamiste jaoks ette nähtud soodsam regulatiivse kapitali käsitus riigiabi eeskirjade järgimist.

²

Vt

<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/950548/EBA+report+on+qualifying+securitisation.pdf>

- (10) Määruses (EL) nr 575/2013 tuleks väärtpaberistamise ülejäänud regulatiivseid kapitalinõudeid muuta ainult niivõrd, kui seda on vaja meetodite uue järjestuse ning standardväärtpaberistamiste konkreetsete sätete kajastamiseks. Eelkõige tuleks jätkata riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega seotud sätete ja väliseid krediitkvaliteedi hinnanguid käsitlevate nõuete sisulist kohaldamist praegusel kujul. Küll aga tuleks tervenisti välja jätta määruse (EL) nr 575/2013 5. osa, v.a nõue säilitada täiendavad riskikaalud, mis tuleks kehtestada krediitdiasutustele ja investeerimisühingutele, kes rikuvad määruse [väärtpaberistamise määrus] 2. peatüki sätteid.
- (11) *välja jäetud*
- (12) Määruse (EL) nr 575/2013 käesolevas määruses sätestatud muudatusi on asjakohane kohaldada käesoleva määruse kohaldamise kuupäeval või pärast seda emiteeritud väärtpaberistamise instrumentide ning kõnealuse kuupäeva seisuga avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes. Õiguskindluse tagamiseks ja selleks et võimalikult vähendada üleminekukulusid, peaks krediitdiasutustel ja investeerimisühingutel olema lubatud kohaldada varem kehtinud nõudeid kõigi avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mida nad selle kuupäeva seisuga kuni 31. detsembrini 2019 hoiavad. Kui krediitdiasutus või investeerimisühing seda võimalust kasutab, tuleks avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes jätkuvalt kohaldada määruse (EL) nr 575/2013 selle versiooni kohaldatavaid sätteid, mida kohaldati enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
 - a) punktid 13 ja 14 asendatakse järgmisega:

„13) „väärtpaberistamise tehingu algataja” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 3 määratletud väärtpaberistamise tehingu algataja;

14) „sponsor” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 5 määratletud sponsor;
 - b) punktid 61 ja 63 asendatakse järgmisega:

61) „väärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 1 määratletud väärtpaberistamine;

63) „edasiväärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 4 määratletud edasiväärtpaberistamine;

c) punktid 66 ja 67 asendatakse järgmisega:

66) „väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 2 määratletud eriotstarbeline väärtpaberistamisüksus;

67) „väärtpaberistamisseeria” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 6 määratletud väärtpaberistamisseeria;”

2) Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 244 lõike 1 punkti b, artikli 245 lõike 1 punkti b ja artikli 253 kohased väärtpaberistamise positsioonid;”

3) Artikkel 109 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 109

Väärtpaberistamise positsioonide käsitlemine

Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara väärtpaberistamises hoitava positsiooni puhul vastavalt 5. peatükile.

3a) Artikli 134 lõige 6 asendatakse järgmisega:

6) Kui krediidiasutus või investeerimisühing annab krediidiriski kaitset mitmele riskipositsioonile, tingimusel et n arv kordi makseviivitusi riskipositsioonide puhul käivitab maksekohustuse ja kõnealune krediidisündmus lõpetab lepingu, liidetakse kogumisse kuuluvate riskipositsioonide (välja arvatud n-1 riskipositsioonid) riskikaalud kokku nii, et kogusumma on maksimaalselt 1 250 %, mis omakorda korrutatakse krediituletisinstrumentiga antava krediidiriski kaitse nimiväärtusega, mille tulemusel saadakse riskiga kaalutud vara väärtus. Kogusummast välja arvatavad n-1 riskipositsioonid määratakse kindlaks selliselt, et need sisaldavad riskipositsioone, millest igaüks eraldi annab riskiga kaalutud vara, mis on madalam kui ühegi kogusummas sisalduva riskipositsiooni riskiga kaalutud vara.

- 4) Artikli 153 lõige 7 asendatakse järgmisega:
- 7) „Äriühingute vastu olevaid ostetud nõudeid, rahas tagastatavaid ostuallahindlusi, tagatise või osalise garantiisid, mis tagavad makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju krediidiriski kaitse, võib nõuete ostja käsitada esimese järjekoha kahju krediidiriski kaitsena kooskõlas 5. peatükiga. Nõuete müüja käsitab rahas tagastatavat ostuallahindlust riskipositsioonina esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise seerias kooskõlas 5. peatüki 3. jao 2. ja 3. alajaoga. Tagatiste või osaliste garantiide andja, kes tagab makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju krediidiriski kaitse, käsitab neid riskipositsioonina esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise seerias kooskõlas 5. peatükiga.”
- 5) Artikli 154 lõige 6 asendatakse järgmisega:
- 6) „Ostetud jaenõudeid, rahas tagastatavaid ostuallahindlusi, tagatise või osalise garantiisid, mis tagavad makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju krediidiriski kaitse, võib nõuete ostja käsitada esimese järjekoha kahju krediidiriski kaitsena kooskõlas 5. peatükiga. Tagatiste või osaliste garantiide andja, kes tagab makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju krediidiriski kaitse, käsitab neid riskipositsioonina esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise seerias kooskõlas 5. peatüki 3. jao 2. ja 3. alajaoga.”
- 6) Artikli 197 lõike 1 punkt h asendatakse järgmisega:
- h) „väärtpaberistamise positsioonid, mis ei ole edasiväärtpaberistamise positsioonid ja mille suhtes kohaldatakse vastavalt artiklitele 261–264 100%-list või madalamat riskikaalu;”
- 7) III osa II jaotise 5. peatükk asendatakse järgmisega:

PEATÜKK

1. JAGU

MÕISTED JA STANDARDVÄÄRTPABERISTAMISE KRITEERIUMID

Artikkel 242

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lõpetav ostuoptsioon” – väärtpaberistamise tehingu algataja lepinguline õigus osta tagasi väärtpaberistamise positsioonid enne kõikide väärtpaberistatud riskipositsioonide tagasimaksmist, ostes traditsioonilise väärtpaberistamise korral kogumisse jäävad aluspositsioonid tagasi või lõpetades sünteetilise väärtpaberistamise korral krediidiriski kaitse, kui mõlemal juhul langeb tagasimaksmata aluspositsioonide summa kindlaksmääratud tasemeni või alla selle;
- 2) „krediidikvaliteeti parandav ja ainult intressi saamisel põhinev vara” – bilansis kajastatav vara, mis kajastab võimendusest saadava tuluga seotud rahavoogude hindamist ja on madalamasse nõudeõiguse järku kuuluva väärtpaberistamisseeria;
- 3) „likviidsuse tagamise tehing” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 14 määratletud likviidsuse tagamise tehing;
- 4) „reitinguta positsioon” – väärtpaberistamise positsioon, millel puudub 4. jaos osutatud krediidikvaliteeti hindava asutuse antav aktsepteeritud krediidikvaliteedi hinnang;
- 5) „reitingu saanud positsioon” – väärtpaberistamise positsioon, millel on 4. jaos osutatud krediidikvaliteeti hindava asutuse antud aktsepteeritud krediidikvaliteedi hinnang;
- 6) „kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv väärtpaberistamise positsioon” – positsioon, mida toetab või tagab esimesse nõudeõiguse järku kuuluv nõue kõigi aluspositsioonide vastu, võtmata sellisel juhul arvesse intressimäära- või valuutatuletislepingutest tulenevaid summasid, teenustasusid või muid sarnaseid makseid;

- 7) „sisereitingute meetodil põhinev kogum” – aluspositsioonide kogum, mille puhul on krediidasutusel või investeerimisühingul luba kasutada sisereitingute meetodit ja ta saab arvutada kõigi selliste positsioonide riskiga kaalutud varad vastavalt 3. peatükile;
- 8) *välja jäetud*
- 9) „eri liiki aluspositsioonidest koosnev kogum” – aluspositsioonide kogum, millega seoses on krediidasutusel või investeerimisühingul luba kasutada sisereitingute meetodit ja ta saab arvutada riskiga kaalutud varad vastavalt 3. peatükile osa, kuid mitte kõigi positsioonide puhul;
- 10) *välja jäetud*
- 11) „ületagatus” – krediidikvaliteedi mis tahes vormis parandamine nii, et aluspositsioonide väärtus ületab väärtpaberistamise positsioonide väärtust;
- 12) „standardväärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artiklis 6 määratletud väärtpaberistamine;
- 13) „varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 7 määratletud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm;
- 14) „traditsiooniline väärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 9 määratletud traditsiooniline väärtpaberistamine;
- 15) „sünteesiline väärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 10 määratletud sünteesiline väärtpaberistamine;
- 16) „uuenev nõue” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 15 määratletud uuenev nõue;

- 17) „ennetähtaegse amortiseerimise klausel” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 17 määratletud ennetähtaegse amortiseerimise klausel;
- 18) „esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeria” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 18 määratletud esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeria;
- 19) „maksete vahendaja” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 142 lõike 1 punktis 8 määratletud maksete vahendaja;
- 20) „väärtpaberistamise positsioon” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 19 määratletud väärtpaberistamise positsioon;
- 21) „edasiväärtpaberistamise positsioon” – edasiväärtpaberistamisest tulenev riskipositsioon;
- 22) „varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 8 määratletud varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing;
- 23) „tugiüksus” – ettevõtja või üksus, mille on asutanud liikmesriigi keskvalitsus või piirkondlik valitsus ja mis annab tugilaene või tugigarantiisid [...] ning mille esmane eesmärk ei ole kasumi saamine **ega turuosa maksimeerimine**, vaid selle valitsuse avaliku poliitika eesmärkide edendamine, tingimusel et sellel valitsusel on kohustus kaitsta kõnealuse ettevõtja või üksuse majandusbaasi ja säilitada selle elujõulisus kogu eksisteerimisaja jooksul või et vähemalt 90% tema algsest **kapitalist või** rahastamisest või tema antud tugilaenust garanteerib otseselt või kaudselt liikmesriigi keskvalitsus või piirkondlik valitsus.

Seoses punktiga 6 kvalifitseeruvad kaks või enam eri tähtajaga väärtpaberistamise positsiooni kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonidena, kui need on toetatud või tagatud esimesse nõudeõiguse järku kuuluva nõudega kõigi aluspositsioonide vastu, võtmata sellisel juhul arvesse intressimäära- või valuutatuletislepingutest tulenevaid summasid, teenustasusid või muid sarnaseid makseid, ja kahjud jagatakse proportsionaalselt.

Artikkel 243
Standardväärtpaberistamise kriteeriumid

- 1) Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi positsioonid, mis kvalifitseeruvad standardväärtpaberistamise positsioonidena, peavad artiklites 260, 262 ja 264 sätestatud käsitle all kuulamiseks täitma järgmisi lisanõudeid:
 - a) kõigi varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi kuuluvate tehingute puhul vastavad aluspositsioonid nende varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi lisamise ajal väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja parima teadmise kohaselt standardmeetodi alusel ja võttes arvesse nõuetekohast krediidiriski maandamist sellistele tingimustele, et saab määrata 75 %-lise või väiksema riskikaalu individuaalse positsiooni alusel, kui see on jaenõue, või 100 % kõigi muude positsioonide puhul;
 - aa) Erandina punktist a, kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab artikli 248 lõike 3 sätet või kui talle on antud luba kasutada sisemisel hinnangul põhinevat meetodit kooskõlas artikliga 265, määrab krediidasutus või investeerimisühing likviidsuse tagamise tehingu jaoks, mis katab täielikult programmi alusel emiteeritud varaga tagatud kommertsväärtpaberid, 100%-lise või väiksema riskikaalu;

- b) ühe võlgniku vastu olevate nõuete koguväärtus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil ei ületa 1 % kõigi selle programmi positsioonide koguväärtusest sellel hetkel, kui need lisati kõnealusesse programmi. Selle arvutuse tegemisel käsitatakse artikli 4 lõike 1 punktis 39 osutatud omavahel seotud klientide rühmale sponsori parima teadmise kohaselt antud laene või liisinguid nõuetena ühe võlgniku vastu.

Klientide vastu olevate nõuete puhul esimest lõiku ei kohaldata, kui selliste klientide vastu olevate nõuete krediidirisk on täielikult kaetud 4. peatüki kohase aktsepteeritud krediidiriski kaitsega, tingimusel et sellisel juhul on krediidiriski kaitse andjaks krediidasutus või investeerimisühing või kindlustus- või edasikindlustusandja. Käesoleva lõigu kohaldamisel kasutatakse ainult seda osa klientide vastu olevatest nõuetest, mis jääb järele pärast mis tahes ostuallahindluste ja ületagatuse mõju arvesse võtmist, et teha kindlaks, kas need on täielikult kaetud ning kas on täidetud kontsentratsiooni piirmäär.

- 2) Muu väärtpaberistamise kui varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi positsioonid, mis kvalifitseeruvad standardväärtpaberistamise positsioonina, peavad artiklites 260, 262 ja 264 sätestatud käsitle all kuulumiseks täitma järgmisi lisanõudeid:
- a) aluspositsioonid on algatatud kooskõlas kindlate ja usaldusväärsete laenuandmise tingimustega, võttes arvesse direktiivi 2013/36/EL artiklis 79 sätestatud kriteeriumeid;
- b) väärtpaberistamisse kaasamise ajal ei ületa kogumis ühe võlgniku vastu olevate nõuete koguväärtus 1 % aluspositsioonide kogumi tagasimaksmata positsioonide koguväärtusest. Selle arvutuse tegemisel käsitatakse laene või liisinguid artikli 4 lõike 1 punktis 39 osutatud omavahel seotud klientide rühmale nõuetena ühe võlgniku vastu;

- c) nende väärtpaberistamisse kaasamise ajal vastavad aluspositsioonid sellistele tingimustele, et neile saab standardmeetodi alusel ja võttes arvesse mis tahes nõuetekohast krediidiriski maandamist, määrata riskikaalu, mis võrdub järgmisega või on sellest väiksem:
- i) 40 % riskipositsiooni väärtusega kaalutud keskmise alusel portfelli puhul, kus riskipositsioonideks on artikli 129 lõike 1 punktis e osutatud elamukinnisvaraga tagatud laenud või täielikult tagatud eluasemelaenud;
 - ii) 50 % üksikute riskipositsioonide alusel, kui riskipositsiooniks on ärikinnisvarale seatud hüpoteek;
 - iii) 75 % üksikute riskipositsioonide alusel, kui riskipositsiooniks on jaenõue;
 - iv) kõigi muude positsioonide puhul üksikute positsioonide alusel 100 %;
- d) kui kohaldatakse punkti c alapunkte i ja ii, arvatakse asjaomase vara madalama tagatisõiguse järguga laenud väärtpaberistamisse üksnes juhul, kui kõik selle vara kõrgema tagatisõiguse järguga tagatud laenud kuuluvad samuti väärtpaberistamisse;
- e) kui kohaldatakse punkti c alapunkti i, ei ole ühegi aluspositsioonide kogumisse kuuluva laenu laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv väärtpaberistamisse kaasamise ajal suurem kui 100 %, mõõdetuna vastavalt artikli 129 lõike 1 punkti d alapunktile i ja artikli 229 lõikele 1.

Punktis c sätestatud riskikaalud arvutatakse enne kõrgemate riskikaalude või rangemate kriteeriumide kohaldamist kooskõlas artikli 124 lõikega 2.

2. JAGU
RISKI OLULISE OSA ÜLEKANDMISE ARVESSEVÕTMINE

Artikkel 244
Traditsiooniline väärtpaberistamine

- 1) Traditsioonilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib jätta aluspositsioonid riskiga kaalutud vara ja vajaduse korral oodatava kahju arvutusest välja, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
 - a) oluline osa aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist on üle kantud kolmandatele isikutele;
 - b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing kohaldab riskikaalu 1 250 % kõikide selles väärtpaberistamises hoitavate positsioonide suhtes või arvab need väärtpaberistamise positsioonid vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.
- 2) Oluline osa krediidiriskist loetakse üle kantuks ühel järgmistest juhtudest:
 - a) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu omanduses olevate asjaomase väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud vara ei ületa 50 % kõikide kõnealuse väärtpaberistamise *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud varadest;
 - b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei hoia enda omanduses rohkem kui 20 % esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise riskipositsiooni väärtusest, tingimusel et täidetud on järgmised tingimused:
 - i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing suudab tõendada, et esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise riskipositsiooni väärtus ületab aluspositsioonide oodatava kahju põhjendatud hinnangut oluliselt;
 - ii) väärtpaberistamises puuduvad *mezzanine*-positsioonid.

Kui riskiga kaalutud varade võimalik vähenemine, mille väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing saavutaks punktide a ja b kohase väärtpaberistamisega, ei ole põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, võivad pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei loeta kolmandatele isikutele üle kantuks.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse väärtpaberistamise positsiooni väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonina, kui see vastab järgmistele nõuetele:

- a) selle suhtes kohaldatakse käesoleva jao kohaselt 1 250 %-st väiksemat riskikaalu või kui sellise riskikaaluga positsioon puudub, on see esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeriast kõrgem; ning
 - b) selle suhtes kohaldatakse 25 %-st kõrgemat riskikaalu sisereitingute meetodi, välisreitingute meetodi või standardmeetodi alusel, vastavalt vajadusele, ning see on allutatud kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvale väärtpaberistamise positsioonile.
- 3) Erandina lõikest 2 võivad pädevad asutused anda väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa võtta väärtpaberistamisega seoses krediidiriski olulise osa ülekandmist arvesse, kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing tõendab iga juhu puhul, et omavahendite nõuete vähenemine, mille ta väärtpaberistamisega saavutab, on põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele. Loa võib anda ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing vastab mõlemale järgmisele tingimusele:
- a) krediidasutusel või investeerimisühingul on krediidiriski ülekandmise hindamiseks piisavad sisemised riskijuhtimise põhimõtted ja meetodid;
 - b) krediidasutus või investeerimisühing on oma sisemises riskijuhtimises ja sisemises kapitali allokeerimises võtnud iga juhtumi puhul arvesse ka krediidiriski ülekandmist kolmandatele isikutele.

- 4) Lisaks lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele peavad täidetud olema järgmised tingimused:
- a) tehingu dokumentatsioon kajastab väärtpaberistamise majanduslikku sisu;
 - b) väärtpaberistamise positsioone ei käsitata väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitdiasutuse või investeerimisühingu maksekohustustena;
 - c) aluspositsioonid on seatud väljapoole väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitdiasutuse või investeerimisühingu ja tema võlausaldajate kontrolli viisil, mis vastab [väärtpaberistamise määru] artikli 8 lõikes 1 sätestatud nõudele;
 - d) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitdiasutus või investeerimisühing ei säilita kontrolli aluspositsioonide üle. Väärtpaberistamise tehingu algatajat loetakse olevaks säilitanud aluspositsioonide üle kontrolli, kui tal on õigus need omandajalt, kellele ta need eelnevalt loovutas, tagasi osta, et realiseerida neilt saadav kasu, või kui tal on kohustus võtta ülekantud risk uuesti enda kanda. Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitdiasutus või investeerimisühing jätab endale aluspositsioonidega seonduvad maksete vahendamise õigused või kohustused, ei tähenda see iseenesest veel kontrolli positsioonide üle;
 - e) väärtpaberistamise dokumentatsioon ei sisalda tingimusi, millega:
 - i) nõutakse väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitdiasutuselt või investeerimisühingult aluspositsioonide muutmist, et parandada kogumi keskmist kvaliteeti;
 - ii) suurendatakse positsioonide omanikele makstavat intressi või muul viisil parandatakse väärtpaberistamise positsioone aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemise korral;

- f) vajaduse korral selgitatakse, et väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor võib lisaks lepingulistele kohustustele üksnes osta või tagasi osta väärtpaberistamise positsioone, või tagasi osta, restruktureerida või asendada aluspositsioone, kui seda tehakse kooskõlas valitsevate turutingimustega ning teised lepingupooled tegutsevad enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel);
- g) lõpetav ostuoptsioon peab lisaks vastama kõigile järgmistele tingimustele:
- i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing saab seda kasutada omal äranägemisel;
 - ii) seda saab kasutada ainult siis, kui 10 % või vähem aluspositsioonide esialgsest väärtusest on veel amortiseerimata;
 - iii) see ei ole struktureeritud viisil, mis võimaldab vältida kahjumi allokeerimist krediitkvaliteedi parandamise positsioonidele või muudele investorite hoitavatele positsioonidele, ega muul sellisel viisil, mis pakub krediitkvaliteedi parandamist;
- h) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt õigusnõustajalt arvamuse, mis kinnitab, et väärtpaberistamine vastab käesoleva lõike punktis c sätestatud tingimustele.
- 5) Pädevad asutused teavitavad EBA sellistest juhtudest, kus nad on otsustanud, et riskiga kaalutud varade võimalik vähendamine ei olnud põhjendatud lõike 2 kohase krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, ja sellistest juhtudest, kus krediidasutused ja investeerimisühingud on otsustanud kohaldada lõike 3 sätteid.

- 6) EBA jälgib vastavalt käesolevale artiklile järelevalvetavade ulatust seoses riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega traditsioonilistes väärtpaberistamistes ja esitab oma leiud komisjonile 31. detsembriks 2017. Komisjon võib pärast EBA aruande arvessevõtmist võtta vajaduse korral vastu delegeeritud õigusakti, et veelgi täpsustada järgmisi punkte:
- a) krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2, 3 ja 4 kohase ülekandmise tingimused;
 - b) krediidiriski vastava osa kolmandatele isikutele ülekandmise tõlgendus lõigete 2 ja 3 eelviimases lõigus sätestatud pädevate asutuste hindamise kohaldamisel;
 - c) pädevate asutuste poolse selliste väärtpaberistamise tehingute hindamise tingimused, mille puhul väärtpaberistamise tehingu algataja taotleb krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2 või 3 kohase ülekandmise arvessevõtmist.

Artikkel 245

Sünteeiline väärtpaberistamine

- 1) Sünteeilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib arvutada aluspositsioonidelt riskiga kaalutud vara, ja kui see on asjakohane, nende oodatava kahju kooskõlas artiklitega 251 ja 252, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
- a) oluline osa krediidiriskist on kolmandatele isikutele üle kantud kas otsese või kaudse krediidiriski kaitse kaudu;
 - b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing kohaldab riskikaalu 1 250 % kõikide väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mis ta selles väärtpaberistamises säilitab, või arvab need väärtpaberistamise positsioonid vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.

- 2) Oluline osa krediidiriskist loetakse üle kantuks ühel järgmistest juhtudest:
- a) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu omanduses olevate asjaomase väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud vara ei ületa 50 % kõikide kõnealuse väärtpaberistamise *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud varadest;
 - b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei hoia enda omanduses rohkem kui 20 % esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisest riskipositsiooni väärtusest, tingimusel et täidetud on järgmised tingimused:
 - i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing suudab tõendada, et esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisest riskipositsiooni väärtus ületab aluspositsioonide oodatava kahju põhjendatud hinnangut oluliselt;
 - ii) väärtpaberistamises puuduvad *mezzanine*-positsioonid.

Kui riskiga kaalutud vara võimalik vähenemine, mille väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing väärtpaberistamisega saavutaks, ei ole põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, võivad pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei loeta kolmandatele isikutele üle kantuks.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse väärtpaberistamise positsiooni väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonina, kui see vastab artikli 244 lõike 2 viimases lõigus sätestatud nõuetele.

- 3) Erandina lõikest 2 võivad pädevad asutused anda väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa võtta väärtpaberistamisega seoses krediidiriski olulise osa ülekandmist arvesse, kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing tõendab iga juhu puhul, et omavahendite nõuete vähenemine, mille ta väärtpaberistamisega saavutab, on põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele. Loa võib anda ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing vastab järgmistele tingimustele:
- a) krediidasutusel või investeerimisühingul on riski ülekandmise hindamiseks piisavad sisemised riskijuhtimise põhimõtted ja meetodid;
 - b) krediidasutus või investeerimisühing on oma sisemises riskijuhtimises ja sisemises kapitali allokeerimises võtnud iga juhtumi puhul arvesse ka krediidiriski ülekandmist kolmandatele isikutele.
- 4) Lisaks lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele peavad täidetud olema järgmised tingimused:
- a) tehingu dokumentatsioon kajastab väärtpaberistamise majanduslikku sisu;
 - b) krediidiriski ülekandmiseks kasutatav krediidiriski kaitse on kooskõlas artikliga 249;
 - c) väärtpaberistamise dokumentatsioon ei sisalda tingimusi, millega:
 - i) kehtestatakse märkimisväärsed olulisuse piirmäärad, millest allapoole jäävate krediidisündmuste korral loetakse krediidiriski kaitse mitte rakendunuks;
 - ii) lubatakse krediidiriski kaitse katkestada, kui aluspositsioonide krediidikvaliteet halveneb;
 - iii) nõutakse väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuselt või investeerimisühingult aluspositsioonide koosseisu muutmist, et parandada kogumi keskmist kvaliteeti;

- iv) suurendatakse krediidasutuse või investeerimisühingu krediidiriski kaitse kulu või väärtpaberistamise positsioonide omanikele makstavat intressi aluspositsioonide kogumi krediidikvaliteedi halvenemise korral;
- d) krediidiriski kaitse on jõustatav kõigis asjaomastes jurisdiktsioonides;
- e) vajaduse korral selgitatakse, et väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor võib lisaks lepingulistele kohustustele üksnes osta või tagasi osta väärtpaberistamise positsioone, või tagasi osta, restruktureerida või asendada aluspositsioone, kui seda tehakse kooskõlas valitsevate turutingimustega ning teised lepingupooled tegutsevad enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel);
- f) lõpetav ostuoptsioon peab lisaks vastama kõigile järgmistele tingimustele:
 - i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing saab seda kasutada omal äranägemisel;
 - ii) seda saab kasutada ainult siis, kui 10 % või vähem aluspositsioonide esialgsest väärtusest on veel amortiseerimata;
 - iii) see ei ole struktureeritud viisil, mis võimaldab vältida kahjumi allokeerimist krediidikvaliteedi parandamise positsioonidele või muudele investorite hoitavatele positsioonidele, ega muul sellisel viisil, mis pakub krediidikvaliteedi parandamist;
- g) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt õigusnõustajalt arvamuse, mis kinnitab, et väärtpaberistamine vastab käesoleva lõike punktis d sätestatud tingimustele.

- 5) Pädevad asutused teavitavad EBA sellistest juhtudest, kus nad on otsustanud, et riskiga kaalutud varade võimalik vähendamine ei olnud põhjendatud lõike 2 kohase krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, ja sellistest juhtudest, kus krediidasutused ja investeerimisühingud on otsustanud kohaldada lõike 3 sätteid.
- 6) EBA jälgib vastavalt käesolevale artiklile järelevalvetavade ulatust seoses riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega sünteetilistes väärtpaberistamistes ja esitab oma järeldused komisjonile 31. detsembriks 2017. Komisjon võib pärast EBA aruande arvessevõtmist võtta vajaduse korral vastu delegeeritud õigusakti, et veelgi täpsustada järgmisi punkte:
- a) krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2, 3 ja 4 kohase ülekandmise tingimused;
 - b) krediidiriski vastava osa kolmandatele isikutele ülekandmise tõlgendus lõigete 2 ja 3 eelviimases lõigus sätestatud pädevate asutuste hindamise kohaldamisel;
 - c) pädevate asutuste poolse selliste väärtpaberistamise tehingute hindamise tingimused, mille puhul väärtpaberistamise tehingu algataja taotleb krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2 või 3 kohase ülekandmise arvessevõtmist.

Artikkel 246

Tegevusnõuded ennetähtaegse amortiseerimise klauslite puhul

Kui väärtpaberistamine hõlmab uuenevaid nõudeid ning ennetähtaegse amortiseerimise klausleid või nende sarnaseid klausleid, loetakse oluline osa krediidiriskist väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt ülekantuks ainult siis, kui artiklites 244 ja 245 sätestatud nõuded on täidetud ning ennetähtaegse amortiseerimise klausliga, kui see on juba rakendatud, ei:

- a) allutada krediidasutuse või investeerimisühingu kõrgemasse või samasse nõudeõiguse järku kuuluvad nõuded aluspositsioonidele muude investorite nõuetele;

- b) allutata veelgi krediidasutuse või investeerimisühingu nõuet aluspotsioonidele, mis on seotud teiste isikute nõuetega;
- c) suurendata muul viisil krediidasutuse või investeerimisühingu kahjuriski, mis seondub aluseks olevate uuenevate nõuetega.

3. JAGU

RISKIGA KAALUTUD VARA ARVUTAMINE

1. ALAJAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 247

Riskiga kaalutud vara arvutamine

- 1) Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on olulise osa väärtpaberistamise aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist 2. jao kohaselt üle kandnud ning [standardväärtpaberistamise määru] artiklis 5a sätestatud kriteeriumid on täidetud, võib see krediidasutus või investeerimisühing:
 - a) traditsioonilise väärtpaberistamise korral jätta aluspositsioonid riskiga kaalutud varade ja kui see on asjakohane, siis ka oodatava kahju arvutamisel arvesse võtmata;
 - b) sünteetilise väärtpaberistamise korral arvutada aluspositsioonidelt riskiga kaalutud varad ja kui see on asjakohane, siis ka nende oodatava kahju vastavalt artiklitele 251 ja 252.
- 2) Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on otsustanud kohaldada lõiget 1, arvutab ta käesolevas peatükis ettenähtud riskiga kaalutud vara positsioonide jaoks, mis tal võivad selles väärtpaberistamises olla.

Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei ole olulist osa krediidiriskist üle kandnud või on otsustanud mitte kohaldada lõiget 1, ei ole tal vaja arvutada riskiga kaalutud vara ühegi positsiooni jaoks, mis tal võivad kõnealuses väärtpaberistamises olla, vaid ta peab asjaomased aluspositsioonid jätkuvalt kaasama oma riskiga kaalutud vara arvutusse selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud.

- 3) Kui esineb riskipositsioon seoses positsioonidega väärtpaberistamise erinevates seeriates, loetakse iga väärtpaberistamisseeriaga seotud riskipositsiooni eraldi väärtpaberistamise positsiooniks. Väärtpaberistamise positsioonidele krediidiriski kaitse andjaid loetakse väärtpaberistamise positsioonide omanikeks. Väärtpaberistamise positsioonid hõlmavad väärtpaberistamisest tulenevaid riskipositsioone, mis tulenevad intressimäära- või valuutatuletislepingutest, mille krediidasutus või investeerimisühing on tehinguga sõlminud.
- 4) Kui väärtpaberistamise positsiooni ei arvata artikli 36 lõike 1 punkti k kohaselt esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha, kaasatakse riskiga kaalutud varad artikli 92 lõike 3 kohaldamisel krediidasutuse või investeerimisühingu riskiga kaalutud varade kogusumma arvutusse.
- 5) Väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara arvutatakse selliselt, et positsiooni artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtus korrutatakse asjakohase koguriskikaaluga.
- 6) Koguriskikaal leitakse käesolevas peatükis sätestatud riskikaalu ja artikli 270a kohase mis tahes täiendava riskikaalu summana.

Artikkel 248
Riskipositsiooni väärtus

- 1) Väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtus arvutatakse järgmiselt:
- a) bilansilise väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtus on selle bilansiline väärtus pärast väärtpaberistamise positsiooni asjakohaseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi vastavalt artiklile 110;
 - b) bilansivälise väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtus on selle nimiväärtuse ja võimalike artikli 110 kohaste krediidiriskiga korrigeerimiste vahe ning käesolevas lõikes sätestatud asjakohase ümberhindlusteguri korrutis.
Ümberhindlustegur on 100 %, välja arvatud rahalise ettemaksega tehingute puhul. Rahalise ettemaksega tehingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks võib tingimusteta tühistatava likviidsuse tagamise tehingu nimiväärtuse suhtes kohaldada ümberhindlustegurit 0 %, tingimusel et likviidsuse tagamise tehingu raames kasutatud likviidsuslimiidi tagasimaksed on kõrgema nõudeõiguse järguga kui mis tahes muud aluspositsioonidest tulenevate rahavoogudega seotud nõuded, lõikes 1a sätestatud tingimused on täidetud ning krediidasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et ta kohaldab asjakohaselt konservatiivset meetodit kasutamata likviidsuslimiidi mõõtmiseks;
 - c) II lisas loetletud tuletisinstrumentidega seonduva väärtpaberistamise positsiooni vastaspoole krediidiriskist tuleneva riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks vastavalt 6. peatükile;
 - d) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib sellise väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtusest, millele on määratud 3. alajao kohaselt riskikaal 1 250 % või mis on maha arvatud esimese taseme põhiomavahenditest kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k, maha arvata aluspositsioonide spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste summa kooskõlas artikliga 110 ning selliste aluspositsioonidega seonduvad mis tahes tagastamatud ostuallahindlused sellisel määral, mil need on vähendanud omavahendeid.

- 1a) Ümberhindlusteguri 0% kohaldamiseks kooskõlas lõike 1 punkti b viimase lausega peavad olema täidetud järgmised tingimused:
- a) likviidsuse tagamise tehingu dokumentatsioonis tuleb selgelt täpsustada ja piiritleda asjaolud, mille korral võib likviidsuslimiiti kasutada;
 - b) likviidsuse tagamise tehingu raames ei tohi olla võimalik kasutada likviidsuslimiiti selleks, et osaleda krediidiriski kahjude katmises, kattes juba enne likviidsuslimiidi kasutamist kantud kahjusid, ja eelkõige selleks, et pakkuda likviidsust seoses juba enne likviidsuslimiidi kasutamist makseviivituses olnud riskipositsioonidega, ega selleks, et soetada vara selle õiglasest väärtusest kõrgema hinnaga;
 - c) likviidsuse tagamise tehingut ei tohi kasutada väärtpaberistamise pidevaks või regulaarseks rahastamiseks;
 - d) likviidsuse tagamise tehingu raames kasutatud likviidsuslimiidi tagasimaksed ei tohi olla allutatud investorite nõuetele, välja arvatud nõuetele, mis tulenevad intressimäära- või valuutatuletislepingutest, teenustasudest või muudest sellistest maksetest, ning nende suhtes ei tohi kohaldada loobumist ega tähtaja pikendamist;
 - e) likviidsuse tagamise tehingu raames ei tohi olla võimalik kasutada likviidsuslimiiti pärast seda, kui on ammendunud kõik kohaldatavad krediidikvaliteedi parandamised, mis tooksid likviidsuse tagamise tehingule kasu;
 - f) likviidsuse tagamise tehing peab sisaldama klauslit, mille kohaselt vähendatakse kasutatavat likviidsuslimiiti automaatselt makseviivituses olevate riskipositsioonide summa võrra, kus makseviivitust käsitletakse sellele 3. peatükis antud tähenduses, või kui väärtpaberistatud riskipositsioonide kogum koosneb reitingu saanud instrumentidest, siis klauslit, mille kohaselt likviidsuse tagamise tehing lõpetatakse, kui kogumi keskmine krediitikvaliteet langeb allapoole investeerimisjärgu krediitikvaliteeti.

- 2) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on samas väärtpaberistamises kaks või enam kattuvat positsiooni, siis võtab ta oma riskiga kaalutud vara arvutamisel arvesse ainult üht positsiooni.

Kui positsioonid kattuvad osaliselt, võib krediidasutus või investeerimisühing jagada positsiooni kaheks osaks ja võtta kooskõlas esimese lõiguga arvesse ainult kattumist seoses ühe osaga. Teise võimalusena võib krediidasutus või investeerimisühing käsitleda positsioone täielikult kattuvatena, suurendades kapitali arvutamise eesmärgil positsiooni, mis annab tulemuseks suurema riskiga kaalutud vara.

Krediidasutus või investeerimisühing võib arvesse võtta ka kauplemisportfelli positsioonide spetsiifilise riski omavahendite nõuete ja kauplemisportfelliväliste väärtpaberistamise positsioonide omavahendite nõuete kattumist, tingimusel et krediidasutus või investeerimisühing on suuteline asjaomaste positsioonide omavahendite nõudeid arvutama ja võrdlema.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse kaht positsiooni kattuvatena, kui need tasakaalustavad üksteist selliselt, et krediidasutus või investeerimisühing on suuteline välistama ühe positsiooniga seotud kahju teisest positsioonist tulenevate kohustuste täitmise teel.

- 3) Kui artikkel 270c on kohaldatav varaga tagatud kommertsväärtpaberites olevate positsioonide suhtes, võib krediidasutus või investeerimisühing varaga tagatud kommertsväärtpaberite puhul riskiga kaalutud vara arvutamiseks kasutada likviidsuse tagamise tehingu jaoks määratud riskikaalu, tingimusel et likviidsuse tagamise tehingust on kaetud programmi raames emiteeritud varaga tagatud kommertsväärtpaberitest 100 % ja likviidsuse tagamise tehing kuulub varaga tagatud kommertsväärtpaberitega samasse nõudeõiguse järku, nii et nad moodustavad kattuva positsiooni. Krediidasutus või investeerimisühing teatab pädevatele asutustele, millistel juhtudel ta on käesolevat lõiget kohaldanud. Käesolevas lõikes sätestatud 100 % kattumise kindlaksmääramiseks võib krediidasutus või investeerimisühing võtta arvesse muid likviidsuse tagamise tehingud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis, eeldusel et need moodustavad varaga tagatud kommertsväärtpaberitega kattuva positsiooni.

Artikkel 249

Krediidiriski maandamise arvessevõtmine väärtpaberistamise positsioonide puhul

- 1) Krediidiasutus või investeerimisühing võib väärtpaberistamise positsioonile saadud otsest või kaudset krediidiriski kaitset arvesse võtta, kui käesolevas peatükis ja 4. peatükis sätestatud krediidiriski maandamise nõuded on täidetud.
- 2) Aktsepteeritud otseseks krediidiriski kaitseks võib olla üksnes selline finantstagatis, mida aktsepteeritakse riskiga kaalutud vara arvutamisel vastavalt 2. peatükile 4. peatükis täpsustatud korras ning krediidiriski maandamise arvessevõtmiseks peavad olema täidetud 4. peatükis sätestatud asjakohased nõuded.

Aktsepteeritud kaudseks krediidiriski kaitseks ja selle andjateks saavad olla üksnes 4. peatüki kohaselt aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja selle andjad ning krediidiriski maandamise arvessevõtmiseks peavad olema täidetud 4. peatükis sätestatud asjakohased nõuded.

- 3) Erandina lõikest 2 peab artikli 201 lõike 1 punktides a–h loetletud aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjatel olema krediidikvaliteeti hindava tunnustatud asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mis peab krediidiriski kaitse esmakordse arvessevõtmise ajal vastama krediidikvaliteedi astmele 2 või sellest kõrgemale astmele ning seejärel krediidikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale astmele. Käesolevas lõigus sätestatud nõuet ei kohaldata nõuetele vastavate kesksete vastaspoolte suhtes.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellel on lubatud kasutada krediidiriski kaitse andja suhtes olevate otseste positsioonide puhul sisereitingute meetodit, võivad aktsepteeritavust hinnata esimese lõigu kohaselt, tuginedes krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosuse ja artiklis 136 osutatud krediidikvaliteedi astmetega seostatava makseviivituse tõenäosuse samaväärsusele.

- 4) Erandina lõikest 2 on eriotstarbelised väärtpaberistamisüksused aktsepteeritava krediidiriski kaitse andjad, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) nad omavad 4. peatüki kohaselt aktsepteeritavaks finantstagatiseks kvalifitseeruvaid varasid;
 - b) punktis a osutatud varade suhtes ei ole nõudeid ega tingimuslikke nõudeid, mis kuuluksid kaudset krediidiriski kaitset saava krediidasutuse või investeerimisühingu nõude või tingimusliku nõudega samasse nõudeõiguse järku või sellest kõrgemasse järku, ning
 - c) täidetud on kõik finantstagatise arvessevõtmisele esitatavad 4. peatükis sätestatud nõuded.
- 5) Lõike 4 kohaldamisel on GA (krediidiriski kaitse summa, mida on kooskõlas 4. peatükiga korregeeritud võimalike valuutade mittevastavuste ja lõpptähtaegade mittevastavuste arvessevõtmiseks) piiratud kõnealuse vara volatiilsusega korregeeritud turuväärtusega ja g (krediidiriski kaitse andja suhtes olevate positsioonide riskikaal, mida on täpsustatud standardmeetodi raames) määratakse kindlaks kaalutud keskmise riskikaaluna, mida kohaldataks kõnealuse vara kui finantstagatise suhtes standardmeetodi kohaselt.
- 6) Kui väärtpaberistamise positsioonil on täielik krediidiriski kaitse või proportsionaalne osaline krediidiriski kaitse, kohaldatakse järgmisi nõudeid:
- a) krediidiriski kaitset pakkuv krediidasutus või investeerimisühing arvutab krediidiriski kaitsega hõlmatud väärtpaberistamise positsiooni puhul riskiga kaalutud vara vastavalt 3. alajaole selliselt, nagu see oleks tema otseselt hoitav positsioon;
 - b) krediidiriski kaitset ostev krediidasutus või investeerimisühing arvutab riskiga kaalutud vara vastavalt 4. peatükile.

- 7) Kõigi lõikega 6 mitte hõlmatud juhtumite puhul kohaldatakse järgmisi nõudeid:
- a) krediidiriski kaitset pakkuv krediidasutus või investeerimisühing käsitleb positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmatud osa väärtpaberistamise positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara vastavalt 3. alajaole selliselt, nagu see oleks tema otseselt hoitav positsioon, kui lõigetest 8–10 ei tulene teisiti;
 - b) krediidiriski kaitset ostev krediidasutus või investeerimisühing arvutab punktis a osutatud kaitstud positsiooni puhul riskiga kaalutud vara vastavalt 4. peatükile. Krediidasutus või investeerimisühing käsitleb väärtpaberistamise positsiooni krediidiriski kaitsega mittehõlmatud osa eraldi väärtpaberistamise positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara vastavalt 3. alajaole, kui lõigetest 8–10 ei tulene teisiti.
- 8) Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad 3. alajao kohast sisereitingute meetodit (SEC-IRBA) või standardmeetodit (SEC-SA), määravad alumise eraldamispunkti A ja ülemise eraldamispunkti D kindlaks eraldi iga lõike 7 kohaselt tuletatud positsiooni puhul, nagu need oleks tekkinud tehingu algatamise ajal eraldi väärtpaberistamise positsioonidena. K_{IRB} või K_{SA} väärtus arvutatakse väärtpaberistamise aluspositsioonide algset kogumit arvesse võttes.

- 9) Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad algse väärtpaberistamise positsiooni puhul 3. alajao kohast väärtpaberistamise välisreitingute meetodit (SEC-ERBA), arvutavad vastavalt lõikele 7 tuletatud positsioonide riskiga kaalutud vara järgmiselt:
- a) kui tuletatud positsioon kuulub kõrgemasse nõudeõiguse järku, määratakse talle algse väärtpaberistamise positsiooni riskikaal;
 - b) kui tuletatud positsioon kuulub madalamasse nõudeõiguse järku, võidakse sellele määrata kooskõlas artikli 261 lõikega 7 kaudne reiting. Sellisel juhul arvutatakse nõu paksuse sisend T üksnes tuletatud positsiooni alusel. Kui kaudset reitingut ei ole võimalik anda, kohaldab krediidiasutus või investeerimisühing suuremat järgmistest riskikaaludest:
 - i) väärtpaberistamise standardmeetodi kasutamisest kooskõlas lõikega 8 ja 3. alajaoa tulenev riskikaal või
 - ii) algse väärtpaberistamise positsiooni riskikaal välisreitingute meetodi kohaselt.
- 10) Madalamasse nõudeõiguse järku kuuluvat tuletatud positsiooni tuleb käsitada madalamasse nõudeõiguse järku kuuluva väärtpaberistamise positsioonina, isegi kui algne väärtpaberistamise positsioon kuulub enne kaitse andmist kõrgemasse nõudeõiguse järku.

Artikkel 250
Kaudne toetus

- 1) Väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidiasutus või investeerimisühing, kes on olulise osa väärtpaberistamise aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist 2. jao kohaselt üle kandnud, ja sponsorist krediidiasutus või investeerimisühing ei tohi investorile tekkiva võimaliku või tegeliku kahju vähendamiseks toetada väärtpaberistamist määral, mis ületab nende lepingulisi kohustusi.
- 2) Tehingut ei käsitata lõike 1 kohaldamisel toetusena, kui seda on võetud nõuetekohaselt arvesse riski olulise osa ülekandmise hindamisel ja mõlemad pooled on tehingu teinud enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel). Seepärast korraldab krediidiasutus või investeerimisühing tehinguga seoses täieliku krediidiriski kontrollimise ja võtab arvesse vähemalt kõike järgmist:

- a) tagasiostuhind;
 - b) krediidasutuse või investeerimisühingu kapitali- ja likviidsuspositsioon enne ja pärast tagasiostu;
 - c) aluspositsioonide tulemusnäitajad;
 - d) väärtpaberistamise positsioonide tulemusnäitajad;
 - e) toetuse mõju kahjule, mida väärtpaberistamise algataja investoritega võrreldes oodatavalt kannab.
- 3) Väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ja sponsorist krediidasutus või investeerimisühing teatavad pädevale asutusele võimalikest väärtpaberistamisega seotud löike 2 kohastest tehingutest.
- 4) EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, mida tuleb käesoleva artikli kohaldamisel käsitada turutingimustel tehinguna ja millal ei ole tehing struktureeritud selliselt, et see pakub toetust.
- 5) Kui väärtpaberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidasutus või investeerimisühing ei järgi väärtpaberistamisega seoses lõiget 1, võtab ta riskiga kaalutud vara arvutamisel arvesse selle väärtpaberistamise kõiki aluspositsioone selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud, ning avalikustab
- a) asjaolu, et ta on toetanud väärtpaberistamist ja mitte järginud lõiget 1, ja
 - b) pakutud toetuse mõju seoses omavahendite nõuetega.

Artikkel 251

Sünteeetilise väärtpaberistamise raames väärtpaberistatud riskipositsioonidelt riskiga kaalutud vara arvutamine väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt

- 1) Sünteeetilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing kasutab aluspositsioonidelt riskiga kaalutud vara arvutamiseks asjakohasel juhul käesolevas jaos sätestatud arvutusmeetodeid ja mitte 2. peatükis sätestatud meetodeid. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad aluspositsioonidelt riskiga kaalutud vara, ja kui see on asjakohane, ka nende oodatava kahju 3. peatüki alusel, on oodatav kahju selliste riskipositsioonide puhul null.
- 2) Esimeses lõikes sätestatud nõudeid kohaldatakse väärtpaberistamist tagavate nõuete kogumi suhtes tervikuna. Kui artiklist 252 ei tulene teisiti, arvutab väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing riskiga kaalutud vara kooskõlas käesoleva jaoga kõigilt väärtpaberistamisseeriatelt, sealhulgas sellised positsioonid, mille puhul saab ta võtta arvesse krediidiriski maandamist vastavalt artiklile 249. Krediidiriski maandamisega hõlmatud positsioonide suhtes kohaldatavat riskikaalu võib muuta kooskõlas 4. peatükiga.

Artikkel 252

Lõpptähtaegade mittevastavuste käsitlemine sünteeetilise väärtpaberistamise puhul

Artikli 251 kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel võetakse riski ülekandmise saavutamiseks kasutatava krediidiriski kaitse lõpptähtaegade ja aluspositsioonide lõpptähtaegade mittevastavused arvesse järgmiselt:

- a) aluspositsioonide lõpptähtajaks loetakse nendest pikima lõpptähtajaga positsiooni lõpptähtaeg, kuid mitte rohkem kui viis aastat. Krediidiriski kaitse lõpptähtaeg määratakse kindlaks vastavalt 4. peatükile;

- b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei võta lõpptähtaegade võimalikke mittevastavusi arvesse riskiga kaalutud varade arvutamisel selliste väärtpaberistamise positsioonide korral, mille suhtes kohaldatakse käesoleva jao kohaselt riskikaalu 1 250 %. Kõigi muude positsioonide puhul kohaldatakse 4. peatükis sätestatud lõpptähtaegade mittevastavuse käsitlemist vastavalt järgmisele valemile:

$$RW^* = ((RW_{SP} \cdot ((t - t^*) / (T - t^*))) + (RW_{Ass} \cdot ((T - t) / (T - t^*))))$$

kus:

RW^*	=	riskiga kaalutud vara artikli 92 lõike 3 punkti a kohaldamisel
RW_{Ass}	=	aluspositsioonide riskiga kaalutud vara, kui neid ei oleks väärtpaberistatud, arvutatuna proportsionaalselt
RW_{SP}	=	artikli 251 kohaselt arvutatud riskiga kaalutud varad, mida oleks pidanud kasutama, kui lõpptähtaegade mittevastavust ei oleks esinenud;
T	=	väärtpaberistatud nõuete lõpptähtaeg, väljendatuna aastates;
t	=	krediidiriski kaitse lõpptähtaeg, väljendatuna aastates;
t^*	=	0. 25.

Riskiga kaalutud vara vähendamine

- 1) Juhul kui väärtpaberistamise positsioonile on määratud käesoleva jao kohaselt riskikaal 1 250 %, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud arvata sellise positsiooni riskipositsiooni väärtuse esimese taseme põhiomavahenditest maha kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k; see kujutab endast alternatiivi riskiga kaalutud vara arvutamisel positsiooni arvessevõtmisele. Sel eesmärgil võib riskipositsiooni väärtuse arvutamisel võtta kooskõlas artikliga 249 arvesse aktsepteeritud otsest krediidiriski kaitset.
- 2) Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab lõikes 1 sätestatud alternatiivi, võib ta artikli 268 kohaselt maksimaalsele kapitalinõudele vastavast summast, mis arvutatakse aluspositsioonide puhul, kui neid ei oleks väärtpaberistatud, maha arvata artikli 36 lõike 1 punkti k kohaselt maha arvatud summa.

2. ALAJAGU

MEETODITE TÄHTSUSJÄRJEKORD JA ÜHISED PARAMEETRID

Artikkel 254

Meetodite tähtsusjärjekord

- 1) *välja jäetud*
- 2) Krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutavad riskiga kaalutud vara arvutamisel ühte 3. alajaos sätestatud meetodit järgmise tähtsusjärjekorra alusel:
 - a) krediidiasutus või investeerimisühing kasutab väärtpaberistamise sisereitingute meetodit juhul, kui artikli 258 tingimused on täidetud;
 - b) kui sisereitingute meetodit kasutada ei tohi, kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud reitingu saanud positsioonide või selliste positsioonide puhul, mille korral võib kasutada kaudset reitingut, välisreitingute meetodit kooskõlas artiklitega 261 ja 262 või sisemisel hinnangul põhinevat meetodit vastavalt artiklites 265 ja 266 sätestatud tingimustele;
 - c) kui välisreitingute meetodit kasutada ei tohi, kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodit kooskõlas artiklitega 263 ja 264.
- 3) Erandina lõike 2 punktist b, võivad krediidiasutused ja investeerimisühingud kasutada välisreitingute meetodi asemel standardmeetodit **väärtpaberistamise positsioonide korral, mis vastavad järgmistele tingimustele:**
 - a) [...] **väärtpaberistamise positsioon ei ole esimese järjekorra kahju väärtpaberistamise seeria positsioon ega väärtpaberistamise tehingu mezzanine-positsioon artikli 244 lõike 2 tähenduses, tingimusel et sellistel juhtudel arvutatakse 25 % või väiksema riskikaalu nõue standardmeetodi alusel;**
 - b) **tegemist on standardväärtpaberistamise positsiooniga ning**

- c) [...] välisreitingute meetodi kohaldamisel ei vasta riskiga kaalutud vara **asjaomase positsiooni puhul** väärtpaberistamise aluspositsioonides kajastuvale krediidiriskile. Käesoleva **punkti** [...] kohaldamisel tähendab „ei vasta”, et välisreitingute meetodi kohaldamisel on [...] riskiga kaalutud vara [...] **võrreldes standardmeetodi kohaldamisega** 25 % suurem.

Kui krediidasutus või investeerimisühing on otsustanud kasutada kooskõlas käesoleva lõikega standardmeetodit, teatab ta sellest [...] **põhjendamatu viivitusega** pädevale asutusele. [...] Pädev asutus **võib** [...] teate saamisel nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult välisreitingute meetodi kohaldamist ning sellisel juhul peab ta teavitama krediidasutust või investeerimisühingut oma otsusest kolme kuu jooksul alates teate kättesaamisest.

Krediidasutus või investeerimisühing vaatab korrapäraselt läbi, kas käesolevas lõikes sätestatud tingimused on endiselt täidetud, ning teavitab oma hinnangust oma pädevat asutust. Teate saamisel võib pädev asutus tema hinnangu läbi vaadata.

- 4) Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada sisemisel hinnangul põhinevat meetodit (IAA), et arvutada riskiga kaalutud vara seoses reitinguta positsiooniga varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis kooskõlas artikliga 266, tingimusel et artikli 265 tingimused on täidetud. Kui krediidasutus või investeerimisühing on saanud loa kooskõlas artikli 265 lõikega 2 ja spetsiifiline positsioon varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis kuulub sellise loa kohaldamisalasse, kohaldab krediidasutus või investeerimisühing kõnealuse positsiooni riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisemisel hinnangul põhinevat meetodit.
- 5) Edasiväärtpaberistamise positsiooni korral kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud standardmeetodit kooskõlas artikliga 263, võttes arvesse artiklis 269 sätestatud muudatusi.
- 6) Kõigil muudel juhtudel määratakse väärtpaberistamise positsioonidele riskikaal 1 250 %.

- 7) Pädevad asutused teavitavad EBA lõike 3 kohaselt saadud teadetest ja tehtud otsustest. EBA jälgib lõikega 3 seotud eri tavasid, esitab komisjonile oma järelduste kohta igal aastal aruande ning annab vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 välja suuniseid.
- 8) Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et vaadata vähemalt iga kahe aasta tagant pärast käesoleva määruse jõustumist läbi, mitme protsendi võrra on riskiga kaalutud vara välisreitingute meetodi kohaldamisel suurem võrreldes standardmeetodi kohaldamisega, nagu on täpsustatud lõikes 3. Käesoleva lõike kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse lõikes 7 osutatud aruandeid. Käesoleva lõike kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides kehtestatud läbivaadatud ületamise protsent ei tohi olla suurem kui 35 % ega väiksem kui 15 %.

Artikkel 255

K_{IRB} ja K_{SA} arvutamine

- 1) Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab 3. alajao alusel sisereitingute meetodit, arvutab ta K_{IRB} vastavalt lõigetele 2–5.
- 2) Krediidasutused või investeerimisühingud arvutavad K_{IRB} , korrutades riskiga kaalutud vara, mille peaks 3. peatüki kohaselt arvutama seoses aluspositsioonidega, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud, 8%-ga ja jagades tulemuse aluspositsioonide väärtusega. K_{IRB} väljendatakse kümnendarvuna, mis jääb nulli ja ühe vahele.

- 3) Riskiga kaalutud vara, mille peaks 3. peatüki kohaselt seoses aluspositsioonidega arvutama, hõlmab K_{IRB} arvutamisel järgmist:
- a) oodatav kahju seoses väärtpaperistamise kõigi aluspositsioonidega, sealhulgas makseviivituses olevad aluspositsioonid, mis kuuluvad kooskõlas 3. peatükiga jätkuvalt kogumisse, ja
 - b) ettenägematu kahju seoses kõigi aluspositsioonidega, sealhulgas makseviivituses olevate aluspositsioonidega kogumis kooskõlas 3. peatükiga;
- 4) Krediidiasutused või investeerimisühingud võivad arvutada K_{IRB} seoses väärtpaperistamise aluspositsioonidega vastavalt 3. peatüki sätetele ostetud nõuete puhul kapitalinõuete arvutamise kohta. Sel eesmärgil käsitletakse jaenõudeid ostetud jaenõuetena ja mittejaenõudeid äriühingute vastu olevate ostetud nõuetena.
- 5) Krediidiasutused või investeerimisühingud arvutavad K_{IRB} eraldi väärtpaperistamise aluspositsioonidega seotud lahjendusriski jaoks, kui lahjendusrisk on selliste positsioonide puhul oluline.

Kui lahjendus- ja krediidiriskidest tulenevat kahju käsitletakse väärtpaperistamises agregeeritult, koondavad krediidiasutused ja investeerimisühingud 3. alajao kohaldamisel lahjendusriski K_{IRB} ja krediidiriski K_{IRB} ühte K_{IRB} -sse. Kui kas krediidiriskist või lahjendusriskist tuleneva kahju katmiseks on olemas üks reservfond või esineb ületagatust, võib seda pidada märgiks selle kohta, et kõnealuseid riske käsitletakse agregeeritult.

Kui lahjendus- ja krediidiriski ei käsitleta väärtpaperistamises agregeeritult, muudavad krediidiasutused ja investeerimisühingud eelmises lõikes sätestatud käsitlust, et ühendada usaldusväärselt krediidi- ja lahjendusriski K_{IRB} -d.

- 6) Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab 3. alajao alusel standardmeetodit, arvutab ta K_{SA} , korrutades riskiga kaalutud vara, mille peaks 2. peatüki kohaselt arvutama seoses aluspositsioonidega, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud, 8 %-ga ja jagades tulemuse aluspositsioonide väärtusega. K_{SA} väljendatakse kümnendarvuna, mis jääb nulli ja ühe vahele.

Käesoleva lõike kohaldamisel arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud aluspositsioonide väärtuse, tasaarvestamata spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja täiendavaid väärtuse korrigeerimisi vastavalt artiklitele 34 ja 110 ning tegemata muid omavahenditest mahaarvamisi.

- 7) Kui väärtpaberistamise struktuur hõlmab väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja kasutamist, käsitletakse lõigete 1–6 kohaldamisel väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja kõiki väärtpaberistamisega seotud positsioone aluspositsioonidena. Ilma et see piiraks eelneva kohaldamist, võib krediidasutus või investeerimisühing jätta K_{IRB} või K_{SA} arvutamisel väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja positsioonid aluspositsioonide kogumist välja, juhul kui väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja positsioonidest tulenev risk ei ole oluline või kui see ei mõjuta krediidasutuse või investeerimisühingu väärtpaberistamise positsiooni.

Rahastatud sünteetilise väärtpaberistamise korral võetakse K_{IRB} või K_{SA} arvutamisel arvesse krediidiriski vahetustehingut sisaldavate võlakirjade emiteerimisest saadud olulist tulu või väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja muid rahastatud kohustusi, mida kasutatakse väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksmisel tagatistena, kui tagatise krediidiriski puhul jaotatakse kahju seeriade kaupa.

- 8) Lõike 5 kolmanda lõigu kohaldamisel esitab EBA kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suunised, mis käsitlevad sobivaid meetodeid lahjendusriski K_{IRB} ja krediidiriski K_{IRB} ühendamiseks olukorras, kus neid riske ei käsitleta väärtpaberistamises agregeeritult.

9) EBA töötab välja regulatiivsete standardite eelnõud, millega täpsustatakse üksikasjalikumalt tingimused, mille kohaselt lubatakse krediitiasutustel ja investeerimisühingutel arvutada väärtpaberistamise aluskogumite K_{IRB} vastavalt lõikele 4, eelkõige seoses järgmisega:

- a) sisemised krediidieskirjad ja mudelid väärtpaberistamiste K_{IRB} arvutamiseks;
- b) eri riskitegurite kasutamine aluskogumi puhul makseviivituse tõenäosuse (PD) ja makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD) hindamiseks ning
- c) hoolsuskohustuse nõuded nõuete müüjate meetmete ja põhimõtete kontrollimiseks.

EBA esitab need regulatiivsete standardite eelnõud komisjonile hiljemalt üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Alumise eraldamispunkti (A) ja ülemise eraldamispunkti (D) kindlaksmääramine

- 1) 3. alajao kohaldamisel kehtestavad krediidiasutused ja investeerimisühingud alumiseks eraldamispunktiks (A) piirväärtuse, mille juures hakataks kahjusid aluspositsioonide kogumi sees allokeerima asjaomasele väärtpaberistamise positsioonile.

Alumine eraldamispunkt A väljendatakse kümnendväärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele ja mis on võrdne:

- a) sellise väärtpaberistamisega seotud aluspositsioonide kogumi avatud positsioonide jäägi, millest on lahutatud kõigi asjaomast väärtpaberistamise positsiooni sisaldava seeriaga võrreldes samasse või kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade avatud positsioonide jääk,
- b) suhtega väärtpaberistamise kõigi aluspositsioonide avatud positsioonide jääki.

- 2) 3. alajao kohaldamisel kehtestavad krediidiasutused ja investeerimisühingud ülemiseks eraldamispunktiks D piirväärtuse, mille juures põhjustaksid kahjud aluspositsioonide kogumi sees asjaomast väärtpaberistamise positsiooni sisaldava seeria puhul põhisumma täieliku kaotuse.

Ülemine eraldamispunkt D väljendatakse kümnendväärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele ja mis on võrdne:

- a) sellise väärtpaberistamisega seotud aluspositsioonide kogumi avatud positsioonide jäägi, millest on lahutatud kõigi asjaomast väärtpaberistamise positsiooni sisaldava seeriaga võrreldes kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade avatud positsioonide jääk,
- b) suhtega väärtpaberistamise kõigi aluspositsioonide avatud positsioonide jääki.

- 3) Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel käsitlevad krediidiasutused ja investeerimisühingud ületagatust ja rahastatud reservikontosid seeriatena ning selliste reservikontode varasid aluspositsioonidena.

- 4) Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel jätavad krediidasutused ja investeerimisühingud kõrvale rahastamata reservikontod ja varad, mis ei paranda krediidikvaliteeti, näiteks varad, mis pakuvad ainult likviidsustoetust, valuuta- või intressimäära vahetustehingud ja sularahatagatise kontod, mis on nende positsioonidega väärtpaberistamises seotud. Rahastatud reservikontode ja krediidikvaliteeti parandavate varade puhul käsitleb krediidasutus või investeerimisühing väärtpaberistamise positsioonidena ainult nende kontode või varade neid osasid, mis katavad kahju.
- 5) Kui sama tehingu kahel või enamal positsioonil on erinev lõpptähtaeg, kuid kahjud jagatakse proportsionaalselt, peaks alumiste eraldumispunktide (A) ja ülemiste eraldumispunktide (D) arvutamine põhinema kõnealuste positsioonide agregeeritud laenujäägil ning sellest tulenevad alumised eralduspunktid (A) ja ülemised eralduspunktid (D) on samad.

Artikkel 257

Seeria lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramine

- 1) 3. alajao kohaldamisel ja võttes arvesse lõiget 3 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud määrata seeria lõpptähtajaks (M_T) ühe järgmistest:
- a) seeriaga seoses tasumisele kuuluvate lepinguliste maksete riskipositsioonidega kaalutud keskmine lõpptähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$M_T = \sum_t t \cdot CF_t / \sum_t CF_t,$$

kus CF_t tähistab kõiki lepingulisi makseid (põhisumma, intressid ja teenustasud), mille laenuvõtja peab perioodil t tasuma, või

- b) seeria lõplik õiguslik tähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$M_T = 1 + (M_L - 1) \cdot 80\%,$$

kus M_L tähistab seeria lõplikku õiguslikku tähtaega.

- 2) *välja jäetud*
- 3) Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel on seeria lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramise puhul kõigil juhtudel alampiir üks aasta ja ülempiir viis aastat.
- 4) Kui krediidasutus või investeerimisühing võib lepingust tulenevalt aluspositsioonidest kahju saada, võtab ta väärtpaberistamise positsiooni lõpptähtaja kindlaksmääramisel arvesse asjaomaste aluspositsioonide pikimat tähtaega. Uuenevate nõuete korral kohaldatakse sellise positsiooni lepingukohast pikimat võimalikku järelejäänud tähtaega, mis võidakse uueneva perioodi jooksul lisada.

3. ALAJAGU

RISKIGA KAALUTUD VARA ARVUTAMISE MEETODID

Artikkel 258

Sisereitingute meetodi kasutamise tingimused

- 1) Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad väärtpaberistamise positsiooniga seotud riskiga kaalutud vara sisereitingute meetodi kohaselt, juhul kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) positsioon on tagatud sisereitingute meetodil põhineva kogumiga või eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumiga, eeldusel et viimasel juhul on krediidiasutus või investeerimisühing suuteline arvutama K_{IRB} vastavalt 3. alajaole vähemalt 95 % riskiga kaalutud alusvarade puhul;
 - b) väärtpaberistamise aluspositsioonide kohta kättesaadav teave on piisav, et krediidiasutus või investeerimisühing saaks K_{IRB} arvutada, ja
 - c) krediidiasutusel või investeerimisühingul ei ole vastavalt lõikele 2 keelatud kasutada sisereitingute meetodit konkreetse väärtpaberistamise positsiooni puhul.
- 2) Kui väärtpaberistamisel on väga kompleksed või riskantsed aspektid, võivad pädevad asutused keelata üksikjuhtumite kaupa sisereitingute meetodi kasutamise. Väga kompleksseks või riskantseks võib pidada järgmist:
 - a) krediidikvaliteedi parandamine, mis võib väheneda muudel põhjustel kui portfelli kahjud;
 - b) aluspositsioonide kogumid, millel on suur sisemine korrelatsioon, kuna positsioonid on kontsentreerunud üksikutele sektoritele või geograafilistele piirkondadele;
 - c) tehingud, mille puhul väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksmine sõltub suurel määral K_{IRB} -s kajastamata riskiteguritest, või
 - d) kahju äärmiselt keerukas jaotumine seeriate lõikes.

Riskiga kaalutud vara arvutamine sisereitingute meetodi kohaselt

- (1) Sisereitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt leitud riskipositsiooni väärtuse asjakohase riskikaaluga, mis leitakse järgmiselt (alampiir kõigil juhtudel 15 %):

$$RW = 1\,250\% \quad \text{kui } D \leq K_{IRB}$$

$$RW = 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} \quad \text{kui } A \geq K_{IRB}$$

$$RW = \left[\left(\frac{K_{IRB} - A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[\left(\frac{D - K_{IRB}}{D - A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} \right] \quad \text{kui } A < K_{IRB} < D$$

kus:

K_{IRB} on aluspositsioonide kogumi omavahendite nõue, nagu määratletud artiklis 255;

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

$$K_{SSFA(K_{IRB})} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

kus:

$$a = -(1 / (p \cdot K_{IRB}))$$

$$u = D - K_{IRB}$$

$$l = \max (A - K_{IRB}; 0)$$

kus:

$$p = \max [0,3; (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{IRB} + D \cdot LGD + E \cdot M_T)]$$

kus:

N on aluspositsioonide kogumi riskipositsioonide tegelik arv, mis on arvutatud vastavalt lõikele 4;

LGD on aluspositsioonide kogumi riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär, mis on arvutatud vastavalt lõikele 5;

M_T on seeria lõpptähtaeg vastavalt artiklile 257;

parameetrid A , B , C , D ja E määratakse kindlaks järgmise tabeli alusel:

		A	B	C	D	E
Mittejaenõuded	Kõrgem nõudeõiguse järk, kontsentreeritud ($N \geq 25$)	0	3,56	-1,85	0,55	0,07
	Kõrgem nõudeõiguse järk, mittekontsentreeritud ($N < 25$)	0,11	2,61	-2,91	0,68	0,07
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk, kontsentreeritud ($N \geq 25$)	0,16	2,87	-1,03	0,21	0,07
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk, mittekontsentreeritud ($N < 25$)	0,22	2,35	-2,46	0,48	0,07
Jaenõuded	Kõrgem nõudeõiguse järk	0	0	-7,48	0,71	0,24
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk	0	0	-5,78	0,55	0,27

- 2) Kui sisereitingute meetodil põhinevas aluskogumis on nii jae- kui ka muid nõudeid, jagatakse kogum kaheks: jaenõuete alamkogumiks ja mittejaenõuete alamkogumiks; iga alamkogumi jaoks leitakse eraldi p -parameeter (ja vastavad sisendparameetrid N , K_{IRB} ja LGD). Tehingu kaalutud keskmine p -parameeter arvutatakse iga alamkogumi p -parameetrite ja igasse alamkogumisse kuuluvate positsioonide nominaalse suuruse põhjal.

- 3) Kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumi suhtes sisereitingute meetodit, arvutatakse p-parameeter ainult selliste aluspositsioonide põhjal, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit. Aluspositsioonid, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit, jäetakse seega kõrvale.
- 4) Riskipositsioonide tegelik arv (N) leitakse järgmiselt:

$$N = \frac{(\sum_i EAD_i)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

kus EAD_i tähistab makseviivituses olevat riskipositsiooni, mis on seotud kogumisse kuuluva i-nda instrumendiga.

Kui ühe võlgniku suhtes on mitu positsiooni, konsolideeritakse need ja neid käsitletakse ühe positsioonina.

- 5) Riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) arvutatakse järgmiselt:

$$LGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

kus LGD_i tähistab keskmist LGD-d, mis on seotud kõigi i-nda võlgniku suhtes olevate positsioonidega.

Kui ostetud nõuete puhul käsitletakse krediidiriski ja lahjendusriski väärtpaberistamise raames agregeeritult, arvutatakse LGD sisend krediidiriski LGD ja lahjendusriski 100 % LGD kaalutud keskmisena. Kaalud on vastavalt krediidiriski ja lahjendusriski eraldiseisvad omavahendite nõuded sisereitingute meetodi põhjal. Kui kas krediidiriskist või makseviivituse riskist tuleneva kahju katmiseks on olemas üks reservfond või esineb ületagatust, võib seda pidada märgiks selle kohta, et kõnealuseid riske käsitletakse agregeeritult.

- 6) Kui kogumisse kuuluva suurima aluspositsiooni riskipositsioonidega kaalutud osa (C_1) ei ole suurem kui 3 %, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada N -i ja riskipositsioonidega kaalutud keskmiste makseviivitusest tingitud kahjumäärade arvutamiseks järgmist lihtsustatud meetodit: Seda väljendatakse väärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele:

$$N = \left(C_1 \cdot C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \cdot \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \right)^{-1}$$

$LGD = 0,50$

kus

C_m tähistab suurimate m riskipositsioonide summa riskipositsioonidega kaalutud osa. Seda väljendatakse väärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele; ning

m -i määrab krediidasutus või investeerimisühing.

Kui kättesaadav on ainult C_1 ja see ei ole suurem kui 0,03, võib krediidasutus või investeerimisühing määrata LGD -ks 0,50 ja N -iks $1/C_1$.

- 7) Kui positsioon on tagatud eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumiga, mis vastab artikli 258 lõike 1 punktis a sätestatud tingimustele, arvutab krediidasutus või investeerimisühing aluspositsioonide kogumi kapitalinõude järgmiselt:

$$d \cdot K_{IRB} + (1-d) \cdot K_{SA}$$

kus

d on selliste aluspositsioonide vara osa, mille kohta saab pank arvutada K_{IRB} , kõigi aluspositsioonide vara suhtes; d väljendatakse väärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele; ning

K_{IRB} ja K_{SA} vastavad artikli 255 määratlustele.

- 8) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on väärtpaberistamise positsioon tururiski maandamise kujul, nagu intressimäära või valuutaga seotud tuletistehing, võib krediidasutus või investeerimisühing anda sellele tuletistehingule tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvutatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Esimese lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletistehinguga võrreldes kuulub kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku, või sellise positsiooni puudumise korral tuletistehinguga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

Artikkel 260

Standardväärtpaberistamise käsitlemine sisereitingute meetodi kohaselt

Sisereitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 259, võttes arvesse järgmisi muudatusi:

riskikaalu alampiir kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide puhul = 10 %,

$$p = \max [0.3; 0.5 \cdot (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{IRB} + D \cdot LGD + E \cdot M_T)]$$

Artikkel 261

Riskiga kaalutud vara arvutamine välisreitingute meetodi kohaselt

- 1) Välisreitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt leitud riskipositsiooni väärtuse asjakohase riskikaaluga vastavalt käesolevale artiklile.
- 2) Kui riskipositsioonil on lühiajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui lühiajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas lõikega 7 tuletada, kasutatakse järgmisi riskikaale:

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	<i>Kõik muud reitingud</i>
Riskikaal	15%	50%	100%	1 250%

- 3) Kui riskipositsioonil on pikaajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui pikaajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas lõikega 7 tuletada, kasutatakse tabelis 2 esitatud riskikaale, mida on kooskõlas artikliga 257 ja lõikega 4 asjakohaselt kohandatud vastavalt seeria lõpptähtajale (M_T) ning kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade korral kooskõlas lõikega 5 vastavalt väärtpaberistamisseeria nõu paksusele.

Tabel 2

Krediidikvaliteedi aste	Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv seeria		Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluv (n-ö õhuke) seeria	
	<i>Seeria lõpptähtaeg (M_T)</i>		<i>Seeria lõpptähtaeg (M_T)</i>	
	<i>1 aasta</i>	<i>5 aastat</i>	<i>1 aasta</i>	<i>5 aastat</i>
1	15%	20%	15%	70%
2	15%	30%	15%	90%
3	25%	40%	30%	120%
4	30%	45%	40%	140%
5	40%	50%	60%	160%
6	50%	65%	80%	180%
7	60%	70%	120%	210%
8	75%	90%	170%	260%
9	90%	105%	220%	310%
10	120%	140%	330%	420%
11	140%	160%	470%	580%
12	160%	180%	620%	760%
13	200%	225%	750%	860%
14	250%	280%	900%	950%
15	310%	340%	1050%	1050%
16	380%	420%	1130%	1130%
17	460%	505%	1250%	1250%
Kõik muud	1250%	1250%	1250%	1250%

- 4) Selleks et leida selliste seeriade riskikaal, mille lõpptähtaeg on 1–5 aastat, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud selliste riskikaalude lineaarset interpolatsiooni, mida kohaldatakse tabeli 2 kohaselt vastavalt ühe- ja viieaastase tähtaja suhtes.

- 5) Selleks et võtta arvesse seeria paksust, arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskikaalu kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade jaoks järgmisel viisil:
- $$RW = [RW \text{ pärast lõpptähtaja suhtes kohaldamist vastavalt lõikele 4}] \cdot [1 - \min(T; 50 \%)],$$
- kus
- $$T = \text{väärtpaberistamise seeria paksus, mis võrdub } D - A,$$
- kus
- D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;
- A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;
- 6) Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade riskikaalud, mis tulenevad lõigetest 3–5, on vähemalt 15 %. Lisaks ei ole tulenevad riskikaalud väiksemad kui riskikaal, mis vastab sama väärtpaberistamise hüpoteetilisele kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvale seeriale, millel on sama krediidikvaliteedi hinnang ja lõpptähtaeg.
- 7) Kaudsete reitingute kasutamisel annavad krediidasutused ja investeerimisühingud reitinguta positsioonile kaudse reitingu, mis on võrdväärne sellise reitinguga võrdluspositsiooni krediidikvaliteedi hinnanguga, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- võrdluspositsioon kuulub reitinguta väärtpaberistamise positsiooniga võrreldes kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku; kui samasse nõudeõiguse järku kuuluvat positsiooni ei ole, kuulub võrdluspositsioon reitinguta positsiooniga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku;
 - võrdluspositsioonil ei ole mingeid kolmanda isiku tagatist ja selle krediidikvaliteeti ei ole parandatud muul viisil, mis ei ole reitinguta positsiooni puhul kättesaadav;
 - võrdluspositsiooni lõpptähtaeg peab olema asjaomase reitinguta positsiooni omaga võrdne või sellest pikem;
 - mis tahes kaudseid reitinguid ajakohastatakse pidevalt, et võtta arvesse võimalikke muutusi võrdluspositsiooni krediidikvaliteedi hinnangus.

- 8) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on väärtpaberistamise positsioon tururiski maandamise kujul, nagu intressimäära või valuutaga seotud tuletistehing, võib krediidasutus või investeerimisühing anda sellele tuletistehingule tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvutatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Esimese lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletistehinguga võrreldes kuulub kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku, või sellise positsiooni puudumise korral tuletistehinguga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

Artikkel 262

Standardväärtpaberistamise käsitlemine välisreitingute meetodi kohaselt

- 1) Välisreitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 261, võttes arvesse käesolevas artiklis sätestatud muudatusi.
- 2) Kui riskipositsioonil on lühiajalised krediitikvaliteedi hinnangud või kui lühiajalisel krediitikvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas artikli 261 lõikega 7 tuletada, kohaldatakse järgmisi riskikaale:

Tabel 3

Krediitikvaliteedi aste	1	2	3	Kõik muud reitingud
Riskikaal	10%	35%	70%	1250%

- 3) Kui riskipositsioonil on pikaajalised krediitikvaliteedi hinnangud või kui pikaajalisel krediitikvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas artikli 261 lõikega 7 tuletada, määratakse riskikaalud kindlaks tabeli 4 alusel ja kohandatakse neid kooskõlas artikliga 257 ja artikli 261 lõikega 4 asjakohaselt vastavalt seeria lõpptähtajale (M_T) ning kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade korral kooskõlas artikli 261 lõikega 5 vastavalt väärtpaberistamise seeria nõu paksusele.

Tabel 4

Krediidikvaliteed i aste	Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv seeria		Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluv (n-õ õhuke) seeria	
	<i>Seeria lõpptähtaeg (M_T)</i>		<i>Seeria lõpptähtaeg (M_T)</i>	
	<i>1 aasta</i>	<i>5 aastat</i>	<i>1 aasta</i>	<i>5 aastat</i>
1	10%	15%	15%	50%
2	10%	20%	15%	55%
3	15%	25%	20%	75%
4	20%	30%	25%	90%
5	25%	35%	40%	105%
6	35%	45%	55%	120%
7	40%	45%	80%	140%
8	55%	65%	120%	185%
9	65%	75%	155%	220%
10	85%	100%	235%	300%
11	105%	120%	355%	440%
12	120%	135%	470%	580%
13	150%	170%	570%	650%
14	210%	235%	755%	800%
15	260%	285%	880%	880%
16	320%	355%	950%	950%
17	395%	430%	1250%	1250%
Kõik muud	1250%	1250%	1250%	1250%

Riskiga kaalutud vara arvutamine standardmeetodi kohaselt

- 1) Standardmeetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtuse asjakohase riskikaaluga, mis leitakse järgmiselt (alampiir kõigil juhtudel 15 %):

$$RW = 1\,250\% \quad \text{kui } D \leq K_A$$

$$RW = 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} \quad \text{kui } A \geq K_A$$

$$RW = \left[\left(\frac{K_A - A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[\left(\frac{D - K_A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} \right] \quad \text{kui } A < K_A < D$$

kus:

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

K_A on vastavalt lõikele 2 arvutatud parameeter,

$$K_{SSFA(K_A)} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

kus:

$$a = -(1 / (p \cdot K_A))$$

$$u = D - K_A$$

$$l = \max (A - K_A; 0)$$

p = 1 väärtpaberistamise positsiooni puhul, mis ei ole edasiväärtpaberistamise positsioon

2) Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse K_A järgmiselt:

$$K_A = (1 - W) \cdot K_{SA} + W \cdot 0.5$$

kus:

K_{SA} on aluspositsioonide kogumi omavahendite nõue, nagu on määratletud artiklis 255;

W on:

- a) makseviivituses olevate aluspositsioonide nimiväärtuste summa ja
- b) kõigi aluspositsioonide nimiväärtuse suhe. Sel eesmärgil tähendab makseviivituses olev riskipositsioon aluspositsiooni: i) mille tähtajast on möödas 90 päeva või rohkem või ii) millega seoses kohaldatakse pankroti- või maksejõuetusmenetlust või iii) millega seoses kohaldatakse sundtäitmist või sarnast menetlust või iv) mis on väärtpaberistamise dokumentatsiooni kohaselt makseviivituses.

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei tea kogumisse kuuluvatest aluspositsioonidest 5 % või vähema viivisseisundit, võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada standardmeetodit, tingimusel et K_A arvutamisel tehakse järgmised kohandused:

$$K_A = \left(\frac{EAD_{\text{Subpool 1 where W known}}}{EAD_{\text{Total}}} \times K_A^{\text{Subpool 1 where w known}} \right) + \frac{EAD_{\text{Subpool 2 where W unknown}}}{EAD_{\text{Total}}}$$

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei tea kogumisse kuuluvatest aluspositsioonidest rohkem kui 5 % viivisseisundit, peab väärtpaberistamise positsiooni riskikaal olema 1 250 %.

- 3) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on väärtpaberistamise positsioon tururiski maandamise kujul, nagu intressimäära või valuutaga seotud tuletistehing, võib krediidasutus või investeerimisühing anda sellele tuletistehingule tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvutatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Käesoleva lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletistehinguga võrreldes on kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon, või sellise positsiooni puudumise korral tuletistehinguga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

Artikkel 264

Lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise käsitlemine standardmeetodi kohaselt

Standardmeetodi kasutamise korral arvutatakse standarväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 263, võttes arvesse järgmisi muudatusi:

riskikaalu alampiiir kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide puhul = 10 %,

$p = 0,5$

Artikkel 265

Sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaldamisala ja selle kasutamise nõuded

- 1) Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada riskiga kaalutud vara seoses reitinguta positsiooniga varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmides sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaselt kooskõlas artikliga 266, juhul kui asjaomased pädevad asutused on neile lõike 2 kohaselt loa andnud. Kui krediidiasutus või investeerimisühing on saanud loa kooskõlas artikli 265 lõikega 2 ja spetsiifiline positsioon varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis kuulub sellise loa kohaldamisalasse, kohaldab krediidiasutus või investeerimisühing kõnealuse positsiooni riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisemisel hinnangul põhinevat meetodit.
- 2) Pädevad asutused annavad krediidiasutustele ja investeerimisühingutele loa sisemisel hinnangul põhineva meetodi kasutamiseks selgelt määratletud kohaldamisala raames, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) kõik varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberis olevad positsioonid on reitingu saanud positsioonid;
 - b) positsiooni krediidikvaliteedi sisehinnangu puhul on arvesse võetud vähemalt ühe krediidikvaliteeti hindava asutuse kasutatavat avalikult kättesaadavat hindamismetoodikat, mis on välja töötatud reitingute andmiseks väärtpaberistamise positsioonidele või sama liiki aluspositsioonidele;

- ba) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaber emiteeritakse peamiselt kolmandatest isikutest investoritele;
- c) krediidasutuse või investeerimisühingu sisemise hindamise protsess on vähemalt sama konservatiivne kui selliste krediidikvaliteeti hindavate asutuste avalikult kättesaadavad hinnangud, kes on andnud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberile välishinnangu, eelkõige seoses stressitegurite ja muude asjakohaste kvantitatiivsete elementidega;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu sisemisel hindamisel põhinevas metoodikas võetakse arvesse selliste krediidikvaliteeti hindavate asutuste kõiki asjakohaseid avalikult kättesaadavad reitingu andmise metoodikaid, kes annavad varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberile reitingu, ja see hõlmab krediidikvaliteeti hindavate asutuste krediidikvaliteedi hinnangutele vastavaid reitinguklasse. Krediidasutusel või investeerimisühingul peab olema sisedokumentide hulgas seletuskiri, milles kirjeldatakse, kuidas käesolevas punktis sätestatud tingimised täideti, ja ta peab seda seletuskirja korrapäraselt ajakohastama;
- e) krediidasutus või investeerimisühing kasutab sisemisel hindamisel põhinevat metoodikat sisemises riskijuhtimises, sealhulgas otsuste tegemise, juhtkonna teavitamise ja kapitali sisemise allokeerimise protsessis;
- f) sise- või väliaudiitorid, krediidikvaliteeti hindav asutus või krediidasutuse- või investeerimisühingusisene krediidiriski kontrollimise või riskijuhtimise funktsiooni täitja teeb korrapäraselt kontrolli sisemiste hinnangute andmise protsessi üle ja selle üle, kui täpsed on sisemised hinnangud krediidasutuse või investeerimisühingu varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmist tulenevate riskipositsioonide krediidikvaliteedile;
- g) krediidasutus või investeerimisühing jälgib oma sisereitingute asjakohasust aja jooksul, et hinnata sisemisel hinnangul põhineva metoodika toimimist, ja juhul kui riskipositsioonide tulemusnäitajad lahknevad pidevalt sisereitingute poolt näidatust, kohandab kõnealust metoodikat vastavalt vajadusele;

- h) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm hõlmab emiteerimise ülevõtmise ja kohustiste juhtimise standardeid programmihaldurile mõeldud suuniste kujul ja need käsitlevad vähemalt järgmist:
- i) vara aktsepteeritavuse miinimumkriteeriumid, võttes arvesse punkti i;
 - ii) likviidsuse tagamise tehingute ja krediitkvaliteedi parandamise pakkumisest tulenevate riskipositsioonide liigid ja rahaline väärtus;
 - iii) kahjumite jaotus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi hõlmatud väärtpaberistamise positsioonide vahel;
 - iv) ülekantud vara juriidiline ja majanduslik eraldatus vara müüvast üksusest;
- i) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi vara aktsepteeritavuse miinimumkriteeriumitega on nähtud ette vähemalt järgmine:
- i) sellise vara ostmise välistamine, mis on pikalt tähtjaks tasumata või makseviivituses;
 - ii) üksikule võlgnikule või geograafilisele piirkonnale liigse kontsentreerumise piiramine;
 - iii) ostetava vara kehtivusaja piiramine;
- j) tehakse vara müüja riskiprofiili krediidiriski- ja äriprofiili analüüs, sh hinnatakse vähemalt vara müüja
- i) varasemaid ja tulevasi oodatavaid majandustulemusi;
 - ii) praegust turuosa ja oodatavat tulevast konkurentsivõimet;
 - iii) finantsvõimendust, rahavooge, intressimaksete kattevara ja võlareitingut;
 - iv) emiteerimise ülevõtmise standardeid, maksete vahendamise võimet ja sissenõudmisprotsesse;

- k) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmil on sissenõudmispõhimõtted ja -protseduurid, milles on võetud arvesse maksete vahendaja tegevussuutlikkust ja krediitkvaliteeti, ning programm sisaldab elemente, mis maandavad müüja ja maksete vahendaja tulemusnäitajatega seonduvaid riske. Käesoleva punkti kohaldamisel võib tulemusnäitajatega seonduvaid riske maandada käivitajatega, mis põhinevad müüja või maksete vahendaja praegusel krediitkvaliteedil, et välistada rahaliste vahendite mitteametlikkust müüja või maksete vahendaja kohustuste makseviivituse korral;
 - l) sellisest varade kogumist tuleneva kahju koguhinnangus, mis võidakse varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames osta, võetakse arvesse kõiki potentsiaalse riski allikaid, nagu krediidirisk ja lahjendusrisk;
 - m) kui müüja pakutud krediitkvaliteedi parandamise suurus on määratud ainult krediidiga seotud kahjude alusel ja kui lahjendusrisk on asjaomase riskipositsioonide kogumi puhul oluline, sisaldab varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm eraldi reservi lahjendusriski jaoks;
 - n) nõutava krediitkvaliteedi parandamise suurus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames arvutatakse, võttes arvesse mitme varasema aasta andmeid, sealhulgas kahjud, viivitused olevad nõuded, lahjendused ja nõuete käibekordaja;
 - o) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm sisaldab riskipositsioonide ostmise osas struktuurseid elemente, et leevendada alusportfelli krediitkvaliteedi võimalikku halvenemist. Selliste elementide hulgas võivad olla riskipositsioonide kogumile eriomased likvideerimise käivitid;
 - p) krediidasutus või investeerimisühing hindab aluspositsioonide kogumi näitajaid, näiteks selle kaalutud keskmist krediidi hinnangut, ning teeb kindlaks võimaliku kontsentreerumise üksikule võlgnikule või geograafilisele piirkonnale ja varakogumi kontsentreerituse.
- 3) Kui lõike 2 punktiga f ette nähtud kontrolli teevad krediidasutuse või investeerimisühingu siseauditi, krediidiriski kontrollimise või riskijuhtimise funktsiooni täitjad, peavad nad olema sõltumatud krediidasutuse või investeerimisühingu sisemistest varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi äri- ja kliendisuhetega tegelemise funktsiooni täitjatest.

- 4) Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes on saanud loa kasutada sisemisel hinnangul põhinevat meetodit, ei kasuta sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaldamisalasse kuuluvate positsioonide puhul muid meetodeid, välja arvatud juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) krediidiasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et tal on selleks mõjuvad põhjused;
 - b) krediidiasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

Artikkel 266

Riskiga kaalutud vara arvutamine sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaselt

- 1) Sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaselt paigutab krediidiasutus või investeerimisühing varaga tagatud kommertsväärtpaberis oleva reitinguta positsiooni oma sisehinnangu põhjal ühte artikli 265 lõike 2 punktis d sätestatud reitinguklassi. Positsioonile antakse tuletatud reiting, mis on sama, mis asjaomasele reitinguklassile artikli 265 lõike 2 punkti d kohaselt vastavad krediidikvaliteedi hinnangud.
- 2) Kooskõlas lõikega 1 tuletatud reiting peab selle andmise ajal olema vähemalt investeerimisjärgu krediidireitingu tasemel või sellest kõrgemal ja seda käsitletakse riskiga kaalutud vara arvutamisel vastavalt kas artikli 261 või 262 kohaselt samaväärsena krediidikvaliteeti hindava asutuse antud aktsepteeritud krediidikvaliteedi hinnanguga.

4. ALAJAGU

VÄÄRTPABERISTAMISE POSITSIOONIDE ÜLEMPIIRID

Artikkel 267

Maksimaalne riskikaal kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide

korral: aluspositsioonide arvessevõtmise meetod

- 1) Krediidiasutus või investeerimisühing, kes teab igal ajahetkel seda, millest aluspositsioonid koosnevad, võib anda kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvale väärtpaberistamise positsioonile maksimaalse riskikaalu, mis on võrdväärne riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaaluga, mis antaks aluspositsioonidele, juhul kui neid ei oleks väärtpaberistatud.
- 2) Kui tegemist on aluspositsioonide kogumitega ja krediidiasutus või investeerimisühing kasutab ainult standardmeetodit või sisereitingute meetodit, võrdub kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluva väärtpaberistamise positsiooni maksimaalne riskikaal riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaaluga, mida kohaldataks vastavalt kas 2. või 3. peatüki kohaselt aluspositsioonide suhtes, kui neid ei oleks väärtpaberistatud.

Eri liiki aluspositsioonidest koosnevate kogumite korral arvutatakse maksimaalne riskikaal järgmiselt:

- a) kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab sisereitingute meetodit, määratakse sellele aluspositsioonide kogumi osale, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit, vastav standardmeetodikohane riskikaal, ning sellele osale, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit, vastav sisereitingute meetodi kohane riskikaal;
 - b) kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab standardmeetodit või välisreitingute meetodit, võrdub kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide maksimaalne riskikaal standardmeetodikohase kaalutud keskmise riskikaaluga aluspositsioonide puhul.
- 3) Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab riskikaal, mida kohaldataks sisereitingute meetodi kohaselt vastavalt 3. peatükile:
 - a) 12,5-ga korrutatud oodatava kahju ja
 - b) aluspositsioonide riskipositsiooni väärtuse suhet.

- 4) Kui vastavalt lõikele 1 arvutatud maksimaalne riskikaal on väiksem kui artiklites 259–264 sätestatud asjaomased minimaalsed riskikaalud, kasutatakse vastavalt lõikele 1 arvutatud maksimaalset riskikaalu.

Artikkel 268

Maksimaalsed kapitalinõuded

- 1) Väärtpaberistamise tehingu algatajast, sponsorist või muu krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab välisreitingute meetodit, või väärtpaberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab välisreitingute või standardmeetodit, võib kohaldada hoitava väärtpaberistamise positsiooni suhtes maksimaalset kapitalinõuet, mis on võrdväärne kapitalinõuetega, mis oleks aluspositsioonide puhul arvutatud 2. või 3. peatüki kohaselt, kui neid ei oleks väärtpaberistatud. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab sisereitingute meetodil põhinev kapitalinõue oodatavat kahju, mis on seotud 3. peatüki alusel arvutatud positsioonidega, ja ettenägematut kahju, mis on korrutatud teguriga 1,06.
- 2) Eri liiki aluspositsioonidest koosnevate kogumite korral leitakse maksimaalne kapitalinõue, arvutades vastavalt lõikele 1 aluspositsioonide selliste osade riskipositsioonidega kaalutud keskmise, mille puhul saab kasutada sisereitingute ja standardmeetodit.

- 3) Maksimaalse kapitalinõude leidmiseks korrutatakse lõike 1 või 2 kohaselt arvutatud summa huvide suurima osakaaluga, mis krediidasutusel või investeerimisühingul on asjaomases seerias (V), ning seda väljendatakse protsentides ja arvutatakse järgmiselt:
- a) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on üks või mitu väärtpaberistamise positsiooni, mis kuuluvad samasse väärtpaberistamisseeriasse, võrdub V krediidasutuse või investeerimisühingu konkreetse seeriasse kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide nimiväärtuse ja seeria nimiväärtuse suhtega;
 - b) kui krediidasutuse või investeerimisühingu väärtpaberistamise positsioonid kuuluvad eri seeriatesse, võrdub V huvide maksimaalse osakaaluga seeriade lõikes. Huvide osakaal arvutatakse iga seeria puhul vastavalt punktile a.
- 4) Väärtpaberistamise positsiooni maksimaalse kapitalinõude arvutamisel vastavalt käesolevale artiklile lahutatakse kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha müügitulu ning krediidikvaliteeti parandavad ja ainult intressi saamisel põhinevad varad, mis tulenevad väärtpaberistamise tehingust.

5. ALAJAGU
MUUD SÄTTED

Artikkel 269
Edasiväärtpaberistamine

- 1) Edasiväärtpaberistamise positsiooni korral kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud standardmeetodit kooskõlas artikliga 263, tehes järgmised muudatused:
 - a) $W = 0$ iga väärtpaberistamisseeriast tuleneva riskipositsiooni puhul aluspositsioonide kogumis;
 - b) $p = 1,5$;
 - c) tulenev riskikaal on vähemalt 100 %.
- 2) Aluseks olevate väärtpaberistamise positsioonide K_{SA} arvutatakse vastavalt 2. alajaole.
- 3) 4. alajaos sätestatud maksimaalseid kapitalinõudeid edasiväärtpaberistamise positsioonide suhtes ei kohaldata.
- 4) Kui aluspositsioonide kogum koosneb eri väärtpaberistamisseeriatega ja muud liiki varadest, on parameeter K_A eraldi iga riskipositsioonide alarühma puhul arvutatud K_A nimiväärtuses riskipositsioonidega kaalutud keskmine.

Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid VKE-põhistes väärtpaberistamistes

Väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib arvutada väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara vastavalt artiklile 260, 262 või 264, vastavalt vajadusele, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) väärtpaberistamine täidab **vajaduse korral** [väärtpaberistamise määruse] 3. peatüki 1. jaos (v.a artikli 8 lõige 1) sätestatud standardväärtpaberistamise nõudeid;
- b) positsioon on kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv väärtpaberistamise positsioon;
- c) väärtpaberistamine on tagatud ettevõtjate suhtes olevate positsioonide kogumiga, tingimusel et portfelli mahu seisukohast nendest vähemalt 80 % on väärtpaberistamise instrumendi emiteerimise ajal või uuenevate väärtpaberistamiste puhul riskipositsiooni väärtpaberistamisele lisamise ajal VKEd kooskõlas artikli 501 määratlusega;
- d) krediidirisk, mis on seotud väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt mitte säilitatud positsioonidega, kanatakse üle sellise garantii või edasigarantii kaudu, mis vastab 4. peatükis sätestatud kaudse krediidiriski kaitse nõuetele krediidiriski puudutava standardmeetodi puhul;
- e) garantii või edasigarantii andja, nagu asjakohane, on liikmesriigi keskvalitsus või keskpank, mitmepoolne arengupank, rahvusvaheline organisatsioon või tugiüksus, eeldusel et garantii või edasigarantii andja suhtes olevate riskipositsioonide puhul on lubatud III osa 2. peatüki kohaselt kasutada riskikaalu 0 %.

Artikkel 270a
Täiendav riskikaal

- 1) Kui krediidasutus või investeerimisühing ei vasta krediidasutuse või investeerimisühingu hooletuse või tegevusetuse tõttu [väärtpaberistamise määruse] 2. peatükis sätestatud nõuetele mõnes olulises osas, kehtestavad pädevad asutused proportsionaalse täiendava riskikaalu, milleks on vähemalt 250 % riskikaalust (ülemmäär 1 250 %), mida kohaldatakse asjaomaste väärtpaberistamise positsioonide suhtes artikli 247 lõikes 6 või artikli 337 lõikes 3 sätestatud viisil. Täiendav riskikaal suureneb progresseeruvalt hoolduskohustuse sätete iga järgneva rikkumise korral. Pädevad asutused võtavad arvesse teatavate väärtpaberistamiste puhul [väärtpaberistamise määruse] artikli 4 lõikes 4 ette nähtud erandeid, vähendades riskikaalu, mida tuleks käesoleva artikli alusel muidu kohaldada sellise väärtpaberistamise korral, mille suhtes kohaldatakse [väärtpaberistamise määruse] artikli 4 lõiget 4.
- 2) EBA võib töötada välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud järelevalvetavade lähendamise lihtsustamiseks käesoleva artikli lõike 1 rakendamisel, sealhulgas hoolduskohustuse ja riskijuhtimise kohustuse eiramise korral võetavad meetmed.
- 3) Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15 õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid.

4. JAGU

VÄLISED KREDIIDIKVALITEEDI HINNANGUD

Artikkel 270b

Krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud krediitikvaliteedi hinnangute kasutamine

Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada väärtpaberistamise positsiooni riskikaalu määramiseks vastavalt käesolevale peatükile ainult krediitikvaliteedi hinnanguid, juhul kui krediitikvaliteedi hinnangu on andnud või heaks kiitnud krediitikvaliteeti hindav asutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1060/2009.

Artikkel 270c

Nõuded, millele krediitikvaliteeti hindava asutuse antud krediitikvaliteedi hinnang peab vastama

3. jao kohasel riskiga kaalutud varade arvutamisel kasutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud krediitikvaliteeti hindava asutuse antud krediitikvaliteedi hinnangut ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) krediitikvaliteedi hinnangus kajastuvate makseliikide vahel ja selliste makseliikide vahel, millele krediidiasutusel või investeerimisühingul on õigus selle lepingu alusel, millest tuleneb kõnealune väärtpaberistamise positsioon, ei tohi olla mittevastavusi;
- b) krediitikvaliteeti hindav asutus avaldab kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1060/2009 krediitikvaliteedi hinnangud ning kahjude ja rahavoogude analüüsi andmed ja reitingute tundlikkuse muutuste suhtes reitingute aluseks olevates eeldustes, sealhulgas varade kogumi tulemusnäitajates, samuti korra, metoodika, eeldused ja krediitikvaliteedi hinnangute aluseks olevad põhielemendid. Käesoleva punkti kohaldamisel loetakse teave avaldatuks, kui see on avaldatud kättesaadavas vormis. Teavet, mis tehakse kättesaadavaks vaid piiratud arvule üksustele, ei loeta avaldatuks;
- c) krediitikvaliteedi hinnangud on kaasatud krediitikvaliteeti hindava asutuse krediitikvaliteedi hinnangute muutmise maatriksisse;

- d) krediitikvaliteedi hinnangud ei põhine täielikult ega osaliselt krediidasutuse või investeerimisühingu enda antud tagatiseta toetusel. Kui positsioon põhineb täielikult või osaliselt tagatiseta toetusel, käsitleb krediidasutus või investeerimisühing asjaomast positsiooni sellelt riskiga kaalutud vara arvutamisel 3. jao kohaselt selliselt, nagu see oleks reitinguta;
- e) krediitikvaliteeti hindav asutus on võtnud kohustuse avaldada selgitused selle kohta, kuidas aluspositsioonide tulemusnäitajad mõjutavad asjaomast krediitikvaliteedi hinnangut.

Artikkel 270d

Krediitikvaliteedi hinnangute kasutamine

- 1) Krediidasutus või investeerimisühing võib määrata ühe või mitu krediitikvaliteeti hindavat asutust, kelle antud krediitikvaliteedi hinnanguid kasutatakse riskiga kaalutud vara arvutamisel käesoleva peatüki alusel (edaspidi „krediitikvaliteeti hindav määratud asutus”).
- 2) Krediidasutus või investeerimisühing kasutab oma väärtpaberistamise positsioonidega seotud krediitikvaliteedi hinnanguid järjepidevalt, mitte valikuliselt, ning täidab sel eesmärgil järgmised nõuded:
 - a) krediidasutus või investeerimisühing ei kasuta ühe krediitikvaliteeti hindava asutuse antud krediitikvaliteedi hinnanguid selliste positsioonide puhul, mis tal on sama väärtpaberistamise ühtedes väärtpaberistamisseeriates, ja teise krediitikvaliteeti hindava asutuse antud krediitikvaliteedi hinnanguid selliste positsioonide puhul, mis tal on selle väärtpaberistamise teistes väärtpaberistamisseeriates, millele esimene neist krediitikvaliteeti hindavatest asutustest võib olla reitingu andnud või mitte;
 - b) kui positsioonil on kaks krediitikvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitikvaliteedi hinnangut, kasutab krediidasutus või investeerimisühing vähem soodsat krediitikvaliteedi hinnangut;
 - c) kui positsioonil on kolm või rohkem krediitikvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitikvaliteedi hinnangut, kasutatakse kahte kõige soodsamat krediitikvaliteedi hinnangut. Kui kaks kõige soodsamat krediitikvaliteedi hinnangut on erinevad, kasutatakse neist kahest vähem soodsat;
 - d) krediidasutus või investeerimisühing ei taotle aktiivselt vähem soodsate reitingute tühistamist.

- 3) Kui väärtpaberistamise aluspositsioonidel on täielik või osaline 4. peatüki alusel aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja sellise kaitse mõju kajastub krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse poolt positsioonile antud krediidikvaliteedi hinnangus, kasutab krediidasutus või investeerimisühing sellele krediidikvaliteedi hinnangule vastavat riskikaalu. Kui krediidiriski kaitse ei ole 4. peatüki kohaselt aktsepteeritav, siis krediidikvaliteedi hinnangut arvesse ei võeta ja väärtpaberistamise positsiooni käsitletakse reitinguta positsioonina.
- 4) Kui väärtpaberistamise positsioonil on 4. peatüki alusel aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja sellise kaitse mõju kajastub krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse poolt positsioonile antud krediidikvaliteedi hinnangus, käsitleb krediidasutus või investeerimisühing väärtpaberistamise positsiooni reitinguta positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara kooskõlas 4. peatükiga.

Artikkel 270e

Krediidikvaliteedi hinnangutele vastavate krediidikvaliteedi astmete määramine

EBA võib töötada välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata objektiivselt ja järjekindlat kindlaks, millisele käesoleva peatüki kohasele krediidikvaliteedi astmele iga krediidikvaliteeti hindava asutuse antud asjaomane krediidikvaliteedi hinnang vastab. Käesoleva artikli kohaldamisel teeb EBA eelkõige järgmist:

- a) eristab iga krediidikvaliteedi hinnangus väljendatud suhtelisi riskiastmeid;
- b) võtab arvesse kvantitatiivseid tegureid, nagu makseviivituse- ja/või kahjumäärad ning iga krediidikvaliteeti hindava asutuse krediidikvaliteedi hinnangute varasem täpsus erinevate varaklasside lõikes;
- c) võtab arvesse kvalitatiivseid tegureid, nagu see, millist liiki tehinguid krediidikvaliteeti hindav asutus hindab, tema metoodikat ja tema antud krediidikvaliteedi hinnangute tähendust, eelkõige seda, kas nende puhul võetakse arvesse oodatava kahju määra või nn esimese euro kahju (first euro loss) ning intresside õigeaegset tasumist või intresside lõplikku tasumist;

- d) püüab tagada, et väärtpaberistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel sama riskikaalu, vastaksid samaväärsetele krediidiriski tasemetele.

Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15 õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid.

- 8) Artikkel 337 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 337

Omavahendite nõue väärtpaberistamise instrumentide puhul

- 1) Kauplemisportfellis hoitavate selliste instrumentide korral, mis on väärtpaberistamise positsioonid, kaalub krediitdiasutus või investeerimisühing artikli 327 lõike 1 kohaselt netopositsioone 8 %-ga riskikaalust, mida krediitdiasutus või investeerimisühing kasutaks kauplemisportfellis mittehoitava positsiooni puhul vastavalt III osa II jaotise 5. peatüki 3. jaole.
- 2) Lõike 1 kohaldamise eesmärgil riskikaalude kindlaksmääramisel võib makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud leida ka niisuguste hinnangute põhjal, mis on tuletatud sellise krediitdiasutuse või investeerimisühingu täiendavate riskide omavahendite nõude (IRC) meetodi alusel, millele on antud luba kasutada võlainstrumentide spetsiifilise riski puhul sisemudelit Seda varianti võib kasutada üksnes pädevate asutuste loal, mis antakse, kui kõnealused hinnangud vastavad II jaotise 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kvantitatiivsetele nõuetele.

Vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 annab EBA välja suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute sisenditena kasutamise kohta, kui need hinnangud põhinevad täiendavate riskide omavahendite nõude meetodil.

- 3) Selliste väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mille puhul kasutatakse vastavalt artikli 247 lõikele 6 täiendavat riskikaalu, tuleb kohaldada kogu riskikaalust 8 %.
- 4) Selleks et arvutada spetsiifilise riski katmiseks vajalik omavahendite nõue, liidab krediidasutus või investeerimisühing kokku lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel saadud kaalutud positsioonid (olenemata sellest, kas need on pikad või lühikesed), välja arvatud väärtpaberistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse artikli 338 lõiget 4.
- 5) Kui traditsioonilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei vasta artiklis 244 sätestatud riski olulise osa ülekandmise tingimustele, kajastab ta väärtpaberistamise aluspositsioone omavahendite nõude arvutamisel selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud.

Kui sünteetilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei vasta artiklis 245 sätestatud riski olulise osa ülekandmise tingimustele, kajastab ta väärtpaberistamise aluspositsioone omavahendite nõuete arvutamisel selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud, ja ei võta sünteetiline väärtpaberistamise mõju krediidiriski kaitse eesmärgil arvesse.”

- 9) V osa jäetakse välja.
- 10) *välja jäetud*
- 11) Artiklis 457 asendatakse punkt c järgmisega:
c) „artiklites 242–270a sätestatud omavahendite nõuded seoses väärtpaberistamisega”.
- 12) Lisatakse artikkel 519a:

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande III osa II jaotise 5. peatüki kohaldamise kohta väärtpaberistamise turgude arengu kontekstis hiljemalt 2 aastat pärast [lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev], **lisades sellele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku**. Aruandes hinnatakse eelkõige artiklis 254 sätestatud meetodite tähtsusjärjekorra mõju **ning väärtpaberistamise positsioonide riskiga kaalutud varade arvutamise toimimist seoses** liidus väärtpaberistamise turgudel tegutsevate krediitiasutuste ja investeerimisühingute emiteerimis- ja investeerimistegevusega ning liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusega. Aruandes võetakse arvesse ka regulatiivseid arenguid rahvusvahelistel foorumitel, **eelkõige rahvusvaheliste väärtpaberistamise standardite arengut**.

Artikkel 2

Üleminekusätted avatud väärtpaberistamise positsioonide kohta

Artikli 3 lõikes 2 sätestatud kuupäeva seisuga avatud väärtpaberistamise positsioonide puhul võivad krediitiasutused ja investeerimisühingud jätkata artikli 3 lõikes 2 sätestatud kuupäevale eelneval päeval kehtiva määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 5. peatüki ja artikli 337 redaktsiooni kohaldamist kuni 31. detsembrini 2019, eeldusel et krediitiasutus või investeerimisühing:

- a) teatab pädevale asutusele hiljemalt [kindlaks määratud kuupäev], et kavatseb asjakohast artiklit kohaldada;
- b) kohaldab asjakohast artiklit kõigi artikli 3 lõikes 2 sätestatud kuupäeva seisuga krediitiasutuse või investeerimisühingu hoitavate avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamise kuupäev

- 1) Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- 2) Käesolevat määrust kohaldatakse alates [jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
